

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานีโทรทัศน์ ผู้ผลิตรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก บริษัทโฆษณา และเด็กที่มีต่อมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง การเพิ่มเวลารายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก เยาวชน และครอบครัวในช่วงเวลา 16.00-22.00 น. แบ่งการเก็บข้อมูลเป็น 2 ส่วนคือ

1. สัมภาษณ์เจาะลึกผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1.1 ผู้บริหารของสถานีโทรทัศน์ที่ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย (Free TV.) ได้แก่ สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 3, สถานีโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5, สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7, สถานีโทรทัศน์ช่อง 9 อสมท., สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์ และสถานีโทรทัศน์ไอทีวี

1.2 ผู้ผลิตรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก ได้แก่ รายการช่อง 9 การ์ตูน รายการละครวัยซนคนมหัศจรรย์ รายการเกมทศกัณฐ์เด็ก และรายการ Small Talk

1.3 ผู้วางแผนการโฆษณาของบริษัทโฆษณา ได้แก่ บริษัท เอสซี แมทซ์บ็อกซ์ จำกัด บริษัท มายด์แชร์ ประเทศไทย และบริษัท อินนิทิเอทีฟวี มีเดีย จำกัด

2. เก็บข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามให้กับเด็กนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 ที่มีอายุระหว่าง 6-12 ปี ในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑลซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 1 สัมภาษณ์เจาะลึกผู้ที่เกี่ยวข้อง

ผลการศึกษาในส่วนนี้ได้จากการสัมภาษณ์เจาะลึกผู้ที่เกี่ยวข้องเรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานีโทรทัศน์ ผู้ผลิตรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก บริษัทโฆษณา และเด็กที่มีต่อมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง “การเพิ่มเวลารายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก เยาวชน และครอบครัวในช่วงเวลา 16.00-22.00 น.” เพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับมติคณะรัฐมนตรีเรื่องการเพิ่มเวลารายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก เยาวชน และครอบครัวในช่วงเวลา 16.00-22.00 น. ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานีโทรทัศน์ ผู้ผลิตรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก บริษัทโฆษณา หรือกล่าวโดยรวมก็คือบุคคลที่เกี่ยวข้อง จำนวน 13 ท่าน ได้แก่

1. ผู้บริหารของสถานีโทรทัศน์ที่ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย (Free TV.) ได้แก่ สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 3 สถานีโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7 สถานีโทรทัศน์ช่อง 9 อสมท. สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์ และสถานีโทรทัศน์ไอทีวี รวมจำนวน 6 ท่าน

2. ผู้ผลิตรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก ได้แก่ รายการช่อง 9 การ์ตูน รายการละครวัยซน คนมหัศจรรย์ รายการเกมทศกัณฐ์เด็ก และรายการ Small Talk รวมจำนวน 4 ท่าน

3. ผู้วางแผนการโฆษณาของบริษัทโฆษณา ได้แก่ บริษัท เอสซี แมทซ์บอกซ์ จำกัด บริษัท มายด์แชนร์ ประเทศไทย และบริษัท อินนิทิเอทิฟว์ มีเดีย จำกัด รวมจำนวน 3 ท่าน

สามารถแบ่งผลการศึกษาออกเป็น 6 ส่วน ตามประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. การยอมรับต่อมติดคณะรัฐมนตรีในส่วนของการเพิ่มเวลารายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก
 2. การกำหนดช่วงเวลาในการออกอากาศรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก
 3. การกำหนดระยะเวลาในการออกอากาศรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก
 4. การผลิตรายการโทรทัศน์ที่เหมาะสมสำหรับเด็ก
 5. ปัจจัยในการอยู่รอดของรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก
 6. อิทธิพลของสื่อโทรทัศน์ที่มีต่อพฤติกรรมของเด็ก
- ซึ่งปรากฏผลดังนี้

1. การยอมรับต่อมติดคณะรัฐมนตรีในส่วนของการเพิ่มเวลารายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก

จากการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องพบว่า บุคคลที่เกี่ยวข้องต่างให้การยอมรับมติดคณะรัฐมนตรีในเรื่อง การเพิ่มเวลารายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก เยวชน และครอบครัวในช่วงเวลา 16.00-22.00 น. แต่มีรายละเอียดในการยอมรับที่แตกต่างกัน

นายบริสุทธิ์ บุรณะสัมฤทธิ์ ผู้จัดการฝ่ายประชาสัมพันธ์ สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 3 ให้ความเห็นว่า

การที่รัฐขอความร่วมมือแบบนี้นั้นทางสถานีต้องปฏิบัติตาม แต่รายการโทรทัศน์สำหรับเด็กในประเทศนี้มีเสนออยู่ตลอดเวลา และโดยสภาพของผู้ที่ประกอบอาชีพเกี่ยวกับโทรทัศน์ไม่ว่าจะเป็นสถานีไหน ประเทศไหน ต้องมีสำนักในการรับผิดชอบ

ระดับหนึ่ง สำหรับการจัดการรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก สถานีโทรทัศน์ช่อง 3 ทำมานานและทำมาตลอด¹

นางสาวพรภัสสร หิริมเจริญ เจ้าหน้าที่รายการ สถานีโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ให้ความเห็นว่า “การขอความร่วมมือให้เพิ่มเวลารายการโทรทัศน์สำหรับเด็กนั้น อันดับแรก เนื่องจาก สถานีโทรทัศน์ช่อง 5 เป็นของภาครัฐ ต้องตอบสนองนโยบายของรัฐบาลอยู่แล้ว อีกส่วนหนึ่งเป็นสิ่งที่ดีที่มีรายการสำหรับเด็กเพิ่มขึ้น เห็นควรส่งเสริมให้มีเพิ่มขึ้น”²

นายสุภัณฑิต สุวรรณนพ Assistant Manager Program สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7 ให้ความเห็นว่า

โดยหน้าที่ของผู้บริหารประเทศ รัฐบาลมีหน้าที่ที่จะเข้ามาดูแลทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับประเทศ ถ้าคิดว่ารายการสำหรับเด็กในประเทศไทยมีน้อยเกินไป และอยู่ในช่วงเวลาที่ ไม่เหมาะสม รัฐบาลย่อมที่จะมีสิทธิ์เข้ามาดูแล และจัดการได้ในระดับหนึ่ง ซึ่งไม่ถือเป็นการบังคับแต่เรียกว่าเป็นการขอความร่วมมือ ถ้าเข้ามาแล้วทำให้เสมอกันทุกช่องคงไม่ใช่ปัญหา เพราะไม่ใช่การเลือกปฏิบัติ³

นางทิพย์เยาว์ วุฒิลอบ ผู้อำนวยการส่วนจัดและควบคุมรายการ สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์ ให้ความเห็นว่า

เห็นด้วยกับการที่รัฐบาลให้ความสนใจ ซึ่งตามระเบียบเดิมมีข้อกำหนดอยู่เพียงอย่างเดียว คือ สถานีทุกสถานีต้องเสนอรายการที่มีเนื้อหาสำหรับเด็กอย่างน้อยวันละครึ่งชั่วโมง รัฐบาลเห็นว่าทางโทรทัศน์ต่างไม่ค่อยให้ความสำคัญสำหรับเยาวชนมากเท่าที่ควร รายการส่วนใหญ่ที่ออกอากาศมักเป็นรายการบันเทิงค่อนข้างไปทางผู้ใหญ่ หรือบางครั้งไม่เหมาะสมเท่าที่ควร เด็กเป็นวัยที่ควรได้รับรู้สิ่งที่ดีและเป็นประโยชน์ต่อตัวเขาเอง เพราะฉะนั้นรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กซึ่งทางรัฐบาลได้กำหนดให้ขยายเวลาเพิ่มขึ้น 10% และมีการกำหนดเนื้อหาสาระของรายการต้อง

¹ สัมภาษณ์ บัณฑิต บวรณะสัมฤทธิ์, ผู้จัดการฝ่ายประชาสัมพันธ์ สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 3, 29 กรกฎาคม 2547.

² สัมภาษณ์ พรภัสสร หิริมเจริญ, เจ้าหน้าที่รายการ สถานีโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5, 9 สิงหาคม 2547.

³ สัมภาษณ์ สุภัณฑิต สุวรรณนพ, Assistant Manager Program สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7, 2 กันยายน 2547.

พัฒนาสังคม จิตใจ ร่างกาย และสติปัญญาของเด็ก ดังนั้นการเพิ่มเวลายายการโทรทัศน์สำหรับเด็กเป็นสิ่งที่ดี อย่างน้อยเด็กต้องได้รับประโยชน์⁴

นางนิมะ ราซิดี ผู้อำนวยการฝ่ายรายการ สถานีโทรทัศน์ไอทีวี ให้ความเห็นว่า “เห็นด้วย เพราะรายการเด็กหากไม่มีใครกระตุ้นจะถูกละเลย เนื่องจากรายการเด็กหาผู้สนับสนุนได้ยากมาก”⁵

นางวิภาดา จตุยศพร Chief of Programme Acquisition Section รายการช่อง 9 การ์ตูน ให้ความเห็นว่า

การที่เด็กอยู่กับโทรทัศน์ถ้าไม่คุมโทรทัศน์ให้ดีย่อมต้องมีผลเสียต่อเด็ก ภาครัฐอาจมองจุดนี้ว่าสื่อโทรทัศน์มีอิทธิพลต่อเด็ก เด็กก้าวร้าวเพราะโทรทัศน์ ดังนั้นจึงหันมาให้ความสนใจโดยการเพิ่มเวลาให้รายการเด็กมากขึ้น และอาจมองว่ารายการที่มีในปัจจุบันไม่ค่อยมีแก่นสารจึงควรเพิ่มเวลา สำหรับทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 ซึ่งเป็นสถานีโทรทัศน์ของรัฐ เมื่อมีมติคณะรัฐมนตรีเช่นนี้ออกมาจึงต้องปฏิบัติตาม⁶

นางศศิกร ฉันทเศรษฐ์ กรรมการผู้จัดการ บริษัท กันตนา วิดีโอ โปรดักชั่น รายการละครวัยชนคนมหัศจรรย์ ให้ความเห็นว่า

ความสำเร็จของรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กมี 2 ทาง คือ ภาครัฐให้เวลามากขึ้นถือเป็นเรื่องที่ดี เวลาที่มากขึ้นถือว่าเปิดโอกาสให้ผู้ผลิตสามารถผลิตรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กให้เกิดขึ้นได้ และหากประสบความสำเร็จได้อีกทางหนึ่งคือ ต้องเป็นเวลาที่ดี ซึ่งมีมติที่ออกมานับว่าเป็นเวลาที่ค่อนข้างดีตรงนี้สำคัญที่สุด ถ้าเวลามากแต่ไม่ตรงกับช่วงที่เด็กดูได้ก็ไม่มีผล ในอดีตมีเวลาสำหรับรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กแต่เป็นเวลาที่ไม่มีคนดู เด็กยังกลับไม่ถึงบ้าน เด็กในเมืองหลงกับเด็กต่างจังหวัดมีเวลาดูโทรทัศน์ไม่เหมือนกัน เด็กต่างจังหวัดทันดู แต่เด็กกรุงเทพมหานครไม่ทันดูแต่พอมีการสนับสนุนมากขึ้น ให้เวลาที่ดีขึ้นจึงนับว่าดี ต่อไปจึงขึ้นอยู่กับผู้ผลิตว่าสามารถทำให้เด็กเลือกดูได้หรือไม่ เพราะถ้าเวลาดีแต่ในขณะเดียวกันกลับทำ

⁴ สัมภาษณ์ ทิพย์เยาว์ วูล์บอล, ผู้อำนวยการส่วนจัดและควบคุมรายการ สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์, 11 สิงหาคม 2547.

⁵ สัมภาษณ์ นิมะ ราซิดี, ผู้อำนวยการฝ่ายรายการ สถานีโทรทัศน์ไอทีวี, 3 สิงหาคม 2547.

⁶ สัมภาษณ์ วิภาดา จตุยศพร, Chief of Programme Acquisition Section รายการช่อง 9 การ์ตูน, 12 ตุลาคม 2547.

ไม่น่าดู เด็กก็ไม่ดู ก็ไปดูสิ่งอื่นอื่น ก็ไม่มีประโยชน์ ดังนั้นจึงเห็นด้วยที่ภาครัฐมีมติออกมาในครั้งนี้⁷

นางสาวสโรชินี ไชยภัทรานันท์ Producer บริษัท ทีน ทอล์ค จำกัด รายการ Small Talk ให้ความเห็นว่า

เป็นสิ่งที่ดี หากมองในอดีตรายการเด็กมีจริง ๆ คือวันธรรมดาประมาณตี 5 ครึ่ง ถึง 7 โมงครึ่งของทุกวัน หากเป็นวันเสาร์-อาทิตย์ จะมีประมาณ 8-10 โมง หลังจากนั้นไม่มีซึ่งดูได้จากผังรายการทุกช่อง แต่พอมีมติตรงนี้แล้วรัฐขอความร่วมมือเข้ามา รู้สึกว่าเป็นสิ่งที่ดีมีรายการเด็กมากขึ้น โดยเฉพาะดิฉันที่ทำรายการเด็กอยู่แล้วเลย รู้สึกว่าเด็กมีความสำคัญจริง ๆ⁸

นางสาวจิรศดา ลิ้มสุวรรณ Planning Manager บริษัท เอสซี แมทซ์บ็อกซ์ จำกัด ให้ความเห็นว่า “เห็นด้วย เพราะในอดีตมีรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กน้อย ผู้ผลิตมักจะทำรายการแนววาไรตี้ เกมโชว์ มากกว่า เพราะคิดว่าคนส่วนใหญ่ชอบดูรายการแบบนี้มากกว่ารายการเด็ก หากจะมีรายการสำหรับเด็กก็มีเพียงไม่กี่สถานี”⁹

นายพิทักษ์ อินทรพุด Category Director บริษัท มายด์แชร์ ประเทศไทย ให้ความเห็นว่า “เห็นด้วย เพราะรายการเด็กในปัจจุบันมีไม่เพียงพอ มีน้อยไป จึงควรมีการดูแลในส่วนนี้ให้มากขึ้น”¹⁰

นายชัชวาลย์ โกศลอุดมกุล Business Associate Director บริษัท อินนิทิเอทิฟว์ มีเดีย จำกัด ให้ความเห็นว่า

ในเชิงของสื่อโฆษณาไม่สามารถบอกได้ว่าดีหรือไม่ดี เพราะต้องฟังเสียงจากผู้ชมเป็นหลัก เพราะการวางแผนสื่อโฆษณาที่ดี ผู้วางแผนสื่อต้องหาทางให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายให้ได้มากที่สุด หากคนดูไม่สนใจก็จะมีผลตอบกลับกับรายการนั้น ๆ ด้วย ถึงมีนโยบายออกมาแล้วไม่มีคนดูจะมีทำไม กล่าวในลักษณะเป็นกลาง ต้อง

⁷ สัมภาษณ์ ศศิกร ฉันทะเศรษฐ์, กรรมการผู้จัดการ บริษัท กันตนา วิดีโอ โปรดักชั่น รายการละครวัยชนคนมหัศจรรย์, 12 พฤศจิกายน 2547.

⁸ สัมภาษณ์ สโรชินี ไชยภัทรานันท์, Producer บริษัท ทีน ทอล์ค จำกัด รายการ Small Talk, 7 กันยายน 2547.

⁹ สัมภาษณ์ จิรศดา ลิ้มสุวรรณ, Planning Manager บริษัท เอสซี แมทซ์บ็อกซ์ จำกัด, 3 ธันวาคม 2547.

¹⁰ สัมภาษณ์ พิทักษ์ อินทรพุด Category Director บริษัท มายด์แชร์ ประเทศไทย, 21 พฤศจิกายน 2547.

ดูทั้ง 2 ด้านไปพร้อม ๆ กัน ในด้านที่มีมติออกมาให้มีการเพิ่มเวลาดังดูในเนื้อหาของรายการว่าสนองต่อความต้องการของกลุ่มผู้บริโภคแค่ไหน เข้าใจว่าภาครัฐต้องการให้ออกมาเสริมสร้างภูมิปัญญา ไม่ขัดต่อศีลธรรม ไม่ลามก อนาจาร โดยช่วงหลังจะเห็นว่าการเปลี่ยนแปลงกฎหมายเกี่ยวกับสื่อเยอะมาก เช่น แอลกอฮอล์ เครื่องดื่มบำรุงกำลัง ซึ่งตรงจุดนี้เราก็เห็นด้วย แต่ถ้าเป็นรายการเด็กก็ต้องดูในแง่ของเนื้อหาด้วยว่า ทำออกมาแล้วมีผลเป็นอย่างไร¹¹

จากการสัมภาษณ์เจาะลึกผู้ที่เกี่ยวข้องพบว่า การยอมรับมติคณะรัฐมนตรีในครั้งนี้ เหตุผลของการยอมรับและเห็นด้วยแบ่งออกเป็น 3 ประเด็นดังนี้

1. ยอมรับและเห็นด้วยเพราะเป็นสื่อของรัฐจึงจำเป็นต้องดำเนินการตามมติ และนโยบายที่กำหนดขึ้น
2. ยอมรับและเห็นด้วยเพราะเป็นการขอความร่วมมือกับทุกสถานีโทรทัศน์โดยไม่มีการยกเว้น จึงทำให้เกิดความเสมอภาคในดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีในเรื่อง การเพิ่มเวลายายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก เยาวชน และครอบครัวในช่วงเวลา 16.00-22.00 น.
3. ยอมรับและเห็นด้วยเพราะความรู้สึกรับผิดชอบต่อสื่อที่มีต่อสังคม เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อเด็ก เยาวชน และครอบครัว อันเป็นแนวทางสร้างเสริมเพื่อสังคมที่ดีในอนาคต

2. การกำหนดช่วงเวลาในการออกอากาศรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก

จากการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องพบว่า มีความคิดเห็นที่ต่างกันโดยแบ่งออกเป็น 2 ฝ่าย ได้แก่

1. ผู้ที่เห็นด้วยกับการกำหนดช่วงเวลาสำหรับรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก
2. ผู้ที่ไม่เห็นด้วยกับการกำหนดช่วงเวลาสำหรับรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก

ผู้ที่เห็นด้วยกับการกำหนดช่วงเวลาสำหรับรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก

ในฝ่ายนี้ถึงแม้มีผู้เห็นด้วยกับการกำหนดช่วงเวลาสำหรับรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก แต่มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับช่วงเวลาที่เหมาะสม เช่น การกำหนดช่วงเวลาให้แคบลง หรือการเลื่อนเวลาให้เร็วขึ้น เป็นต้น

¹¹ สัมภาษณ์ ชัชวาลย์ โกศลอุดมกุล Business Associate Director บริษัท อินนิทิ เอทิฟว์ มีเดีย จำกัด, 12 ตุลาคม 2547.

นายสุบัณฑิต สุวรรณนพ Assistant Manager Program สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7 ให้ความเห็นว่า “รัฐเป็นผู้กำกับดูแล หากทำให้เสมอภาคกันก็ไม่ผิด ถึงแม้จะมีผลกระทบ เพราะมันคือกฎหมาย ด้านความเหมาะสมเวลา 16.00-22.00 น. 1 ชั่วโมง ถึง 1½ ชั่วโมง ถือว่าลงตัว ทางสถานีได้ปฏิบัติอยู่แล้ว”¹²

นางทิพย์เยาว์ วูล์บอล ผู้อำนวยการส่วนจัดและควบคุมรายการ สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์ ให้ความเห็นว่า

ช่วงเวลาที่ภาครัฐกำหนดขึ้นมีความเหมาะสม ไม่ดีและเร็วเกินไปเนื่องจากช่วงเวลา 17.00 น. ส่วนใหญ่จะเป็นเวลาที่เด็กกลับถึงบ้าน และเวลา 22.00 น. เด็กและเยาวชนที่มีอายุ 18-25 ปี ชอบชมรายการในช่วงนี้ ถึงแม้ช่วงเวลาดังกล่าวอาจดูกว้าง แต่คิดว่ารัฐบาลกำหนดไว้เพื่อให้โทรทัศน์แต่ละช่องต้องจัดรายการในเวลาเดียวกัน เกิดการหลีกหลัดกันบ้างสามารถชมได้ตลอด หมุนเวียนกันสามารถดูได้หลายช่วงเวลา แล้วแต่สถานี¹³

นางนิมะ ราชิตี ผู้อำนวยการฝ่ายรายการ สถานีโทรทัศน์ไอทีวี ให้ความเห็นว่า

เห็นด้วยกับการกำหนดช่วงเวลาของรัฐบาลไม่ว่าจะเป็นช่วงเวลาไหนก็ตาม หากรัฐไม่ออกมาขอความร่วมมือเช่นนี้อาจทำให้ไม่มีรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กเลย ถึงแม้ช่วงเวลาที่กำหนดขึ้นมาอาจดูกว้างไป แต่คิดว่าภาครัฐต้องการเปิดโอกาสให้สถานีโทรทัศน์มีทางเลือกเวลาในการออกอากาศ โดยไม่ได้บังคับว่าต้องออกอากาศเวลาอะไร และในความเป็นจริงคิดว่าคงไม่มีใครทำรายการเด็กในช่วงเวลา 21.00-22.00 น. แน่นนอน¹⁴

นางวิภาดา จตุยศพร Chief of Programme Acquisition Section รายการช่อง 9 การ์ตูน ให้ความเห็นว่า

¹² สัมภาษณ์ สุบัณฑิต สุวรรณนพ, Assistant Manager Program สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7, 2 กันยายน 2547.

¹³ สัมภาษณ์ ทิพย์เยาว์ วูล์บอล, ผู้อำนวยการส่วนจัดและควบคุมรายการ สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์, 11 สิงหาคม 2547.

¹⁴ สัมภาษณ์ นิมะ ราชิตี, ผู้อำนวยการฝ่ายรายการ สถานีโทรทัศน์ไอทีวี, 3 สิงหาคม 2547.

เห็นด้วยกับการกำหนดช่วงเวลา แต่คิดว่าการกำหนดถึงเวลา 22.00 น. นั้นตึงเกินไป ควรระบุให้แคบลง เช่น ประเทศญี่ปุ่นกำหนดเวลา Prime Time ให้เป็นเวลาของครอบครัวทำผลิตรายการที่เด็กดูไปพร้อมกับพ่อแม่ได้ ดังนั้นในความคิดควรเริ่มมีรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กตั้งแต่เวลา 18.00 น. เพราะเวลา 16.00 น. เด็กยังกลับไม่ถึงบ้าน ในประเด็นนี้อาจกล่าวถึงเด็กที่อยู่ในกรุงเทพฯ เป็นหลักเพราะเด็กที่อยู่ในต่างจังหวัดอาจกลับถึงบ้านแล้ว จึงคิดว่าเวลาที่เหมาะสมคือช่วง Prime Time คือ 18.00-20.00 น. ถือว่าเวลาที่ดีข่าวไม่ต้องมีให้มีแต่รายการโทรทัศน์สำหรับเด็กเพียงอย่างเดียว¹⁵

นางศศิกร ฉันท์เศรษฐ์ กรรมการผู้จัดการ บริษัท กันตนา วิดีโอ โปรดักชั่น รายการละครวัยชนคนมหัศจรรย์ ให้ความเห็นว่า

คิดว่าเป็นสิ่งที่ดี เพราะการทำงานของสถานีโทรทัศน์ต้องมีความยืดหยุ่น ไม่ควรเป็นเวลาของรายการสำหรับเด็กเพียงอย่างเดียว การกำหนดช่วงเวลามีผลทำให้ทุกสถานีมีความหลากหลายในการนำเสนอรายการ ดังนั้นการกำหนดช่วงเวลากว้าง ๆ เช่นนี้มีความเหมาะสม การกำหนดเป็นสิ่งที่ทำให้สถานีมีความรู้สึกว่าจะต้องทำ และการกำหนดกว้าง ๆ เช่นนี้ทำให้ผู้ชมรายการไม่ต้องรู้สึกว่าจะช่วงนี้ ทำไมต้องมาดูรายการที่เป็นของเด็กหมดทุกช่อง ไม่มีรายการสำหรับผู้ใหญ่ให้ดู แต่ในความคิดไม่มีกำหนดจะดีที่สุด¹⁶

นางมาลี ปานเพชร ผู้ช่วยประธานเจ้าหน้าที่บริหารฝ่ายอำนวยการ บริษัท เวิร์คพอยท์ เอ็นเทอร์เทนเมนท์ จำกัด (มหาชน) รายการเกมทศกัณฐ์เด็ก ให้ความเห็นว่า “เห็นด้วยกับช่วงที่เวลากว้างขึ้นว่ามีความเหมาะสม อีกทั้งรายการเกมทศกัณฐ์เด็กไม่คิดว่าจะเป็นปัญหากับสิ่งที่เกิดขึ้น เพราะบริษัทไม่ได้ทำรายการที่เด็กดูไม่ได้ ดังนั้นช่วงเวลา 16.00-22.00 น. จึงเป็นช่วงเวลาที่เห็นด้วย”¹⁷

¹⁵ สัมภาษณ์ วิชาดา จตุศพร, Chief of Programme Acquisition Section
รายการช่อง 9 การ์ตูน, 12 ตุลาคม 2547.

¹⁶ สัมภาษณ์ ศศิกร ฉันท์เศรษฐ์, กรรมการผู้จัดการ บริษัท กันตนา วิดีโอ โปรดักชั่น
รายการละครวัยชนคนมหัศจรรย์, 12 พฤศจิกายน 2547.

¹⁷ สัมภาษณ์ มาลี ปานเพชร, ผู้ช่วยประธานเจ้าหน้าที่บริหารฝ่ายอำนวยการ บริษัท
เวิร์คพอยท์ เอ็นเทอร์เทนเมนท์ จำกัด (มหาชน) รายการเกมทศกัณฐ์เด็ก, 28 เมษายน 2548.

นางสาวสโรชินี ไชยภัทรานันท์ Producer บริษัท ทีน ทอล์ค จำกัด รายการ Small Talk
ให้ความเห็นว่า

ช่วงเวลาที่กำหนดขึ้นไม่ควรเกิน 20.00 น. เพราะเด็กเลิกเรียนประมาณ 15.30 น. โดยมองถึงเด็กปกติทั่วไปที่ไม่ใช่ลูกของคณาธิการ ที่ต้องไปรับแล้วพามารอที่ทำงาน ดังนั้นเวลาประมาณ 16.30 น. เด็กส่วนใหญ่จึงควรถึงบ้าน และไม่ควรมียายการเกิน 20.30 น. ซึ่งในความคิดเห็นจริง ๆ ควรเลื่อนให้มีรายการสำหรับเด็กขึ้นมาถึง 14.00 น. เพราะสมัยนี้ตามศูนย์เลี้ยงเด็กในปัจจุบัน หรือตามโรงเรียนอนุบาลมีโทรทัศน์ให้เด็กดูเกือบทุกที่ ไม่จำเป็นต้องดูโทรทัศน์ที่บ้าน การกำหนดของรัฐในลักษณะนี้คือรอให้เด็กกลับบ้าน อีกประเด็นคือเด็กสามารถซึมซับได้ตั้งแต่อยู่ที่โรงเรียนพอกลับบ้านก็ดูต่อเนื่อง ดังนั้นหากมียายการถึง 22.00 น. คิดว่าดีเกินไปสำหรับเด็ก เพราะเวลา 20.00 น. เด็กจะเริ่มเข้านอน จึงไม่มีประโยชน์ที่ให้มีรายการถึง 22.00 น.¹⁸

นางสาวจิรศดา ลิ้มสุวรรณ Planning Manager บริษัท เอสซี แมทซ์บ็อกซ์ จำกัด
ให้ความเห็นว่า

ในมุมมองของนักโฆษณามีความรู้สึกกว้างเกินไป เช่น เวลา 22.00 น. เป็นเวลาที่เด็กส่วนใหญ่เริ่มเข้านอน และคิดว่าเวลาของครอบครัวควรถึงเพียง 20.00 น. ส่วนในช่วงเวลา 16.00-22.00 น. ที่รัฐกำหนด คิดว่าเพื่อต้องการลดเวลาของรายการละคร และหากช่วงเวลานี้ไม่ใช่รายการละคร เป็นรายการครอบครัวหรือรายการประเภทอื่น จะกลายเป็นรัฐบาลเริ่มเข้ามาครอบงำสื่อมากเกินไปหรือไม่ไม่ว่าจะอย่างไรเมื่อหลัง 2 ทุ่มขึ้นไป สถานีโทรทัศน์อาจมองถึงความเป็นไปได้ในการดำเนินการปรับเพื่อตอบสนองนโยบายภาครัฐได้ โดยนำเสนอรายการที่มุ่งไปยังกลุ่มผู้ชมที่เป็นวัยรุ่นมากขึ้น¹⁹

¹⁸ สัมภาษณ์ สโรชินี ไชยภัทรานันท์, Producer บริษัท ทีน ทอล์ค จำกัด
รายการ Small Talk, 7 กันยายน 2547.

¹⁹ สัมภาษณ์ จิรศดา ลิ้มสุวรรณ, Planning Manager บริษัท เอสซี แมทซ์บ็อกซ์ จำกัด,
3 ธันวาคม 2547.

นายพิทักษ์ อินทรทูต Category Director บริษัท มายด์แชร์ ประเทศไทย ให้ความเห็นว่า “ถึงเพียง 21.00 น. ก็เพียงพอ หากดูจากพฤติกรรมของเด็กโดยทั่วไปที่ต้องไปเรียนหนังสือส่วนใหญ่ ประมาณ 21.00 น. ก็เริ่มเข้านอนเพราะเป็นเวลาที่เริ่มดึกเกินไป”²⁰

นายชัชวาลย์ โกศลอุดมกุล Business Associate Director บริษัท อินนิทิเอทิฟว์ มีเดีย จำกัด ให้ความเห็นว่า

คิดว่าการกำหนดช่วงเวลาใหม่กว้างเกินไป ช่วงเวลาเดิมดีกว่า เพราะพฤติกรรมการดูของเด็กอยู่แค่ 16.00-19.00 น. เป็นสิ่งที่กำลังดี อยากให้อยู่ช่วงเวลาเดิม เพราะถ้าขยายอาจไปกระทบรายการเก่า เช่น จากเดิมช่วงเวลากการเสนอข่าวของช่อง 7 ที่อยู่ในช่วงเวลานั้นก็ต้องเปลี่ยนเป็นรายการเด็ก ช่อง 3 รายการละครจะไม่มีเพราะรายการเด็กเพิ่มขึ้น น่าจะกลับไปเวลา 16.00-18.30 น. ดีอยู่แล้ว²¹

ผู้ที่ไม่เห็นด้วยกับการกำหนดช่วงเวลาสำหรับรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก

ในฝ่ายผู้ที่ไม่เห็นด้วยกับการกำหนดช่วงเวลาส่วนมากมีความคิดว่า ควรให้สถานีโทรทัศน์เป็นผู้กำหนดเวลาในการออกอากาศรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก เพราะมีความรู้และความเข้าใจว่าช่วงเวลาไหนที่เด็กได้รับสิ่งที่ออกอากาศได้อย่างเต็มที่

นายบริสุทธิ์ บุรณะสัมฤทธิ์ ผู้จัดการฝ่ายประชาสัมพันธ์ สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 3 ให้ความเห็นว่า

รัฐบาลพยายามขยายเวลาให้ถึงช่วงดึก เพื่อให้มีรายการสำหรับเด็กบ้าง แต่โดยข้อเท็จจริงเป็นไปได้ไม่ได้ เพราะวันละ 1 ชั่วโมง ถึง 1½ ชั่วโมง หากทางสถานีโทรทัศน์นำเสนอตั้งแต่ 4 โมงเย็นถึง 5 โมงครึ่ง ทุกอย่างก็ครบตามที่รัฐกำหนด แต่คิดว่ารัฐบาลต้องการสร้างผลกระทบเพื่อให้เกิดกับรายการหลังข่าว เช่น ละครที่มีแต่เนื้อหาด้านขู่สาว หรือสิ่งที่ไม่เหมาะสำหรับเด็กที่คิดว่าเด็กนำไปเป็นตัวอย่าง ในการกำหนดช่วงเวลาของรัฐสามารถทำได้หากทำแล้วมีผู้ชมติดตาม แต่ในความจริงหากนำรายการเด็กมาไว้ในช่วงนี้ คนส่วนมากจะปิดโทรทัศน์ และหันไปเปิด VDO และอีกประเด็นที่มีการกล่าวว่า คนทำงานกลับถึงบ้านเวลา 18.00 น. ได้ดูโทรทัศน์พร้อมทั้งครอบครัวต้องหลังข่าว สิ่งนี้ชี้ให้เห็นเฉพาะชีวิตคนกรุงเทพฯ แต่ประเทศ

²⁰ สัมภาษณ์ พิทักษ์ อินทรทูต Category Director บริษัท มายด์แชร์ ประเทศไทย, 21 พฤศจิกายน 2547.

²¹ สัมภาษณ์ ชัชวาลย์ โกศลอุดมกุล Business Associate Director บริษัท อินนิทิเอทิฟว์ มีเดีย จำกัด, 12 ตุลาคม 2547.

ไทยมี 76 จังหวัด เด็กเล็กเรียน 3 โมงครึ่งบางคนเดินข้ามถนนมาถึงบ้านแล้ว ขี้อ้า นี่เป็นความเข้าใจของคนเฉพาะกลุ่มคน สถานีโทรทัศน์ออกอากาศทั่วประเทศ การขยายช่วงเวลาออกไปถือเป็นทางเลือกให้กับโทรทัศน์ได้เลือกได้ ไม่ใช่แค่เวลานี้ เห็นด้วยเป็นทางเลือกที่กว้างขึ้น แต่ในความจริงสถานีโทรทัศน์รู้ว่ากลุ่มคนดูช่วงไหนเป็นใคร ใครอยากดู ไม่ใช่ผลิตรายการโทรทัศน์ให้คนดูแล้วคนไม่ดูจะผลิตเพื่ออะไร สถานีต้องเลือกคนส่วนใหญ่ ทางโทรทัศน์ทุกช่องต้องทำการสำรวจว่ากลุ่มคนที่ดูอยู่ตอนนี้เป็นกลุ่มไหน เป็นใคร อายุเท่าไร ประกอบอาชีพอะไร รวมถึงเพศอะไร โดยสรุปปัจจุบันสำหรับประเทศไทยข่าวต้องดูช่วง 2 ทุ่ม จากนั้นจึงมานั่งดูละคร หากช่วงนี้เขาไม่ดูละครโทรทัศน์สถานีโทรทัศน์คงไม่ผลิตละคร ความต้องการของคนดูเป็นส่วนหนึ่ง ช่อง 3 ทำอยู่ 2 อย่าง คือ ทำรายการที่เป็นความนิยมของผู้ชม กับสรรหารายการใหม่เพื่อสร้างรสนิยมใหม่ให้กับผู้ชม²²

นางสาวพรภัสสร หิรัญเจริญ เจ้าหน้าที่รายการ สถานีโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ให้ความเห็นว่า

คิดว่าน่าจะไม่เกิน 3 ทุ่ม คือ 16.00-21.00 น. แต่ในความคิดเห็นคิดว่า รัฐไม่ควรกำหนดเวลาแบบนี้ รัฐอาจคิดว่าช่วง Prime Time เป็นช่วงที่คนดูเยอะที่สุดน่าจะมีรายการเด็ก แต่บางทีอาจลืมคิดไปว่าสถานีโทรทัศน์นั้นสามารถหาเวลาที่เหมาะสำหรับเด็กได้ โดยที่ไม่จำเป็นต้องเป็นช่วงเวลานี้เพียงอย่างเดียว²³

นายสุระ เกนทะนะศีล ผู้อำนวยการสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 อสมท. ให้ความเห็นว่า

หากรัฐกำหนดเวลาผมขอค้าน มองเฉพาะช่อง 9 อย่างเดียว หรือช่องอื่น ๆ ที่วางผังรายการเด็ก เวลาที่วางต้องมีรายได้เข้า และจากบริษัทโฆษณาที่เขาก็มีสถิติวิเคราะห์ว่า ช่วงไหนที่สามารถขายของได้ สู้ตรสำเร็จมีอยู่ ดังนั้นช่วงเวลาของเด็กจะกระจายอยู่ตามช่วงเวลาต่าง ๆ ไม่ใช่เฉพาะเวลา 16.00-22.00 น. ถ้าสังเกตรายการของสถานีต่าง ๆ ช่วงเวลา 16.00-22.00 น. มีรายการเด็กน้อยมาก เพราะกลุ่มเป้าหมายไม่ใช่เด็กและเยาวชน กลุ่มเป้าหมายคือคนส่วนมากดูกลับกันบริษัทโฆษณาเวลาเขาจะโฆษณาเขาจะดูช่วงไหน เป็นรายการอะไร ผู้บริโภคต้องการ

²² สัมภาษณ์ บริสุทธิ์ บุรณะสัมฤทธิ์, ผู้จัดการฝ่ายประชาสัมพันธ์ สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 3, 29 กรกฎาคม 2547.

²³ สัมภาษณ์ พรภัสสร หิรัญเจริญ, เจ้าหน้าที่รายการ สถานีโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5, 9 สิงหาคม 2547.

บริโภคสินค้านั้น เขาทำรีเสิร์ชมากกว่าสถานีโทรทัศน์ทำอีก โทรทัศน์เอารีเสิร์ชของโฆษณามาลง แล้วเราก็ได้จัดรายการตรงกัน ถ้าโทรทัศน์ทำรายการเด็กช่วงเวลาที่เราคิดว่าเด็กดูแล้วไม่มีโฆษณาเข้าสถานีโทรทัศน์ก็ต้องเลิก สมมติว่าสถานีโทรทัศน์ผลิตรายการเด็กออกมาดีแล้วแต่ถ้าเด็กไม่ดู ถือว่ารายการนั้นดีหรือไม่ ฉันใดฉันนั้นสื่อที่ดีแต่ผู้บริโภคไม่รับถือว่าดีหรือไม่ หรือเปรียบเทียบให้ลึกกว่านั้นหากทำอาหารให้ครบตามหลักสูตรโภชนาการ แต่คุณไม่ทาน ใครก็ไม่ทาน กินคำเดียวทิ้ง ถือว่าดีไหม ถ้าผู้บริโภคไม่รับไม่ควรจะบังคับ²⁴

3. การกำหนดระยะเวลาในการออกอากาศรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก

สำหรับการกำหนดระยะเวลาในการออกอากาศรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก ผู้ที่เกี่ยวข้องให้ความคิดเห็นไว้ดังนี้

นางศศิกร ฉันทเศรษฐ์ กรรมการผู้จัดการ บริษัท กันตนา วิดีโอ โปรดักชั่น รายการละครวัยชนคนมหัศจรรย์ ให้ความเห็นไว้ว่า

คิดว่าพอ ซึ่งในความเป็นจริงเด็กดูรายการยาวมาก แต่คำว่ารายการเด็ก พอเริ่มเข้ามาทำจึงรู้ว่าไม่จำเป็นต้องมาจัดกลุ่มว่านี่คือ รายการเด็ก แล้วคนที่ลงมาทำละครก็ไม่ต้องมาพูดว่านี่เป็นรายการเด็ก เช่น เด็กอยากรู้ประวัติศาสตร์แต่ละครไม่ใช่ละครเด็ก แต่เด็กก็นั่งดูได้เพราะถ้ายากเกินไปผู้ใหญ่ควรอธิบายให้ฟัง ดังนั้นคำว่ารายการเด็ก น่าจะมองเรื่องการให้คุณค่ากับสังคม ให้คุณค่ากับคนดูมากกว่าการทำให้เกิดคุณค่าสามารถนำเสนอออกมาในรูปแบบละคร หรือเกมโชว์ถามตอบก็เป็นได้เพราะเด็กดูเกมโชว์ก็มีมาก ถือเป็นรายการเด็กได้ไม่ต้องแบ่ง บางข้อคำถามอาจจะยากข้อง่ายก็มี เด็กก็ตอบตามไม่จำเป็นต้องแบ่งรูปแบบ ชาว เด็กก็สามารถดูได้สิ่งไหนโหดมากเกินไปพ่อแม่ก็ควรบอก อย่างรายการสารคดีก็ไม่ใช่เป็นรายการเด็ก แต่เด็กดูได้มีประโยชน์ต่อเด็ก ดังนั้นจึงไม่ควรแยกว่าช่วงนี้ เป็นรายการเด็กทุกวัน ทำไม่ต้องทำให้สื่อโทรทัศน์ที่เป็น Mass แบ่งออกไปขนาดนั้น

²⁴ สัมภาษณ์ สุระ เกนทะนะศิลป์, ผู้อำนวยการสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 อสมท.,

ถึงเป็นรายการเด็ก ก็ให้ผู้ใหญ่นั่งดูได้ เช่น ดิสนีย์ ผู้ใหญ่ดูสนุกดูก็ครั้งก็สนุก เพราะว่าเขาเข้าถึงคำว่า Mass เขาทำอย่างมีเป้าหมาย²⁵

นางสาวสโรชินี ไชยภัทรานันท์ Producer บริษัท ทีน ทอล์ค จำกัด รายการ Small Talk ให้ความเห็นว่า “คิดว่าไม่มากเกินไป เพราะจะมีรายการที่หลากหลายมากขึ้น และที่สำคัญการทำรายการเด็กสักรายการ ต้องเป็นรายการที่กระชับไม่ยืดเยื้อ ถ้าไม่มีอะไรตื่นเต้นขึ้นมา สมาธิของเด็กจะละลายจากจอโทรทัศน์”²⁶

นายพิทักษ์ อินทรทูต Category Director บริษัท มายด์แชร์ ประเทศไทย ให้ความเห็นว่า “คิดว่าดี เหมาะสม และสมควร แต่คิดว่าน่าจะมุ่งไปที่หัวค่ำ และไม่ถึง 4 ทุ่ม แต่ให้มีสัดส่วนของเวลาอยู่ที่ 1 ชม.ครึ่ง น่าจะเหมาะสมกว่า”²⁷

นายชัชวาลย์ โกศลอุดมกุล Business Associate Director บริษัท อินนิทิเอทิฟว์ มีเดีย จำกัด ให้ความเห็นว่า “ไม่มาก ขึ้นอยู่กับว่าเป็นช่วงเวลาต่อเนื่อง หรือเป็นช่วงไปมากกว่า ขึ้นอยู่กับทางสถานี ซึ่งจะมีผลกระทบบ้าง แต่คงไม่กระทบทั้งหมด ขึ้นอยู่กับมติคณะกรรมการจะมีเงื่อนไข และข้อบังคับใช้อย่างไร และทางสถานี และผู้จัดรายการก็ต้องมานั่งวางกันอีกที จะจัดเวลาอย่างไร”²⁸

จากการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องข้างต้น พบว่ามีความคิดเห็นที่สอดคล้องกับการกำหนดระยะเวลาที่ภาครัฐกำหนดขึ้นคือ ตั้งแต่ 1 ชั่วโมง ถึง 1 ชั่วโมงครึ่ง ว่ามีความพอดี แต่มีบางส่วนให้มีความคิดเห็นว่าการกำหนดระยะเวลาเช่นนี้มากเกินไป บางท่านให้มีความคิดเห็นว่าการกำหนดให้มีระยะที่มากกว่านี้ และบางส่วนไม่สามารถให้มีความคิดเห็นได้ว่ามีมากหรือน้อยเกินไป ดังนี้

นายบริสุทธิ์ บุรณะสัมฤทธิ์ ผู้จัดการฝ่ายประชาสัมพันธ์ สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 3 ให้ความเห็นว่า

รัฐบาลอยากให้ทำเท่านี้ก็ทำ ซึ่งในความเป็นจริงสถานีโทรทัศน์แต่ละช่องต่างทำมากกว่าที่กำหนด เพียงแต่มองไม่เห็นว่าการสถานีโทรทัศน์ทำ เช่น วันเสาร์-อาทิตย์

²⁵ สัมภาษณ์ ศศิกร ฉันทเศรษฐ์, กรรมการผู้จัดการ บริษัท กันตนา วิดีโอ โปรดักชั่น รายการละครวัยชนคนมหัศจรรย์, 12 พฤศจิกายน 2547.

²⁶ สัมภาษณ์ สโรชินี ไชยภัทรานันท์, Producer บริษัท ทีน ทอล์ค จำกัด รายการ Small Talk, 7 กันยายน 2547.

²⁷ สัมภาษณ์ พิทักษ์ อินทรทูต Category Director บริษัท มายด์แชร์ ประเทศไทย, 21 พฤศจิกายน 2547.

²⁸ สัมภาษณ์ ชัชวาลย์ โกศลอุดมกุล Business Associate Director บริษัท อินนิทิเอทิฟว์ มีเดีย จำกัด, 12 ตุลาคม 2547.

มีรายการเด็ก 2-3 ชั่วโมง ช่อง 9 ฉายตั้งแต่ 8 โมงถึงเที่ยง ช่อง 7 ก็มี ครึ่งเช้าแทบทุกช่อง ถ้าเฉลี่ยเป็นอาทิตย์ ก็เกินครึ่งชั่วโมง วันธรรมดาช่วงเวลาเย็นต่างก็นำเสนอ เพียงแต่จะมองอย่างไรว่ารายการไหนเหมาะกับเด็ก ไม่มีกฎตายตัว ไม่มีเงื่อนไข คำว่าเด็กเป็นอย่างไร เด็กแค่ไหน วัยไหนต้องดู รายการสำหรับเด็กอย่างที่กล่าว มีหลายวัย การรับรู้ ความสนุก ต่างวัยก็ต่างกันไป เราพยายามทำรายการสำหรับเด็กเพื่อคนกลุ่มเด็ก รายการสำหรับวัยรุ่นก็เป็นอีกลักษณะ วัยต่างกัน การเรียนรู้ย่อมต่างกัน การสัมผัสก็ต่างกัน²⁹

นายสุภัณฑิต สุวรรณนพ Assistant Manager Program สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7 ให้ความเห็นว่า “ค่อนข้างเยอะ หากเป็นรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กเพียงอย่างเดียว แต่ถ้าเป็นรายการสำหรับเยาวชน และครอบครัวด้วยจึงจะเหมาะสมกว่า”³⁰

นางทิพย์เยาว์ วูล์บอล ผู้อำนวยการส่วนจัดและควบคุมรายการ สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์ ให้ความเห็นว่า “ควรตั้งไว้ 10% ของเวลาที่ออกอากาศทั้งหมด ซึ่งขึ้นอยู่กับระยะเวลาของสถานีโทรทัศน์แต่ละช่องที่ออกอากาศ เช่น บางสถานีออกอากาศ 24 ชั่วโมง ก็ควรจะมี 2 ชั่วโมงครึ่งถึง 3 ชั่วโมง หรืออย่างน้อยวันละ 3 ชั่วโมง”³¹

นางนิมะ ราชิตี ผู้อำนวยการฝ่ายรายการ สถานีโทรทัศน์ไอทีวี ให้ความเห็นว่า “ไม่เพียงพอ เพราะเด็กออกจากบ้านแต่เช้ามีดกลับถึงบ้าน 5-6 โมงเย็น ก็ได้ดูไม่นาน นอกจากเสาร์-อาทิตย์ ดังนั้นช่วงเวลา 16.00-22.00 น. ที่กำหนดขึ้นควรเป็นเฉพาะวันธรรมดา แต่ถ้าวันหยุดต้องเป็นอีกช่วงหนึ่งกลางคืนไม่จำเป็นต้องมี เพราะเด็กสามารถดูได้ตั้งแต่เช้า”³²

นางวิภาดา จตุยศพร Chief of Programme Acquisition Section รายการช่อง 9 การ์ตูน ให้ความเห็นว่า “ระยะเวลาที่กำหนดขึ้นมานี้น่าจะพอเพียง อย่างที่ประเทศญี่ปุ่นช่วงเวลา

²⁹ สัมภาษณ์ บริสุทธิ์ บุรณะสัมฤทธิ์, ผู้จัดการฝ่ายประชาสัมพันธ์ สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 3, 29 กรกฎาคม 2547.

³⁰ สัมภาษณ์ สุภัณฑิต สุวรรณนพ, Assistant Manager Program สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7, 2 กันยายน 2547.

³¹ สัมภาษณ์ ทิพย์เยาว์ วูล์บอล, ผู้อำนวยการส่วนจัดและควบคุมรายการ สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์, 11 สิงหาคม 2547.

³² สัมภาษณ์ นิมะ ราชิตี, ผู้อำนวยการฝ่ายรายการ สถานีโทรทัศน์ไอทีวี, 3 สิงหาคม 2547.

Prime Time คือ 18.00-20.00 น. ยกให้กับครอบครัวซึ่งไม่ได้จัดรายการเด็กอย่างเดียว แต่จะจัดรายการที่ให้เด็กและผู้ใหญ่ดูด้วยกัน ซึ่งเป็นเวลาทานข้าวนานถึง 2 ชั่วโมง”³³

นางสาวพรภัสสร หริมเจริญ เจ้าหน้าที่รายการ สถานีโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ให้ความเห็นว่า

ต้องมองก่อนว่าในแต่ละวันเด็กควรจะดูแค่ไหน บางวันมีมากแต่เด็กไม่ได้ดูก็ไม่มีประโยชน์ มากหรือน้อยขึ้นอยู่กับว่าสามารถทำช่วงเวลานั้นให้เด็กได้ดูจริง ๆ หรือไม่ ปัจจุบันช่องต่าง ๆ จะมีรายการช่วงเช้าก่อนไปโรงเรียน ช่วงเย็นเด็กกลับ ส่วนช่วงดึกก็ไม่ได้ดึกเกินไป กลางวันก็ไม่มีใครดู แต่ถ้าเป็นช่วงปิดเทอมก็อาจเพิ่มหรือเสริมละครหรือรายการเด็กเข้าไปในตอนกลางวัน จึงต้องดูชีวิตประจำวันของเด็ก และช่วงที่เด็กดู สิ่งเหล่านี้เป็นประเด็นสำคัญว่าเด็กจะได้ความรู้จากตรงนั้นอย่างไร มากกว่า ดึกว่าเพิ่มเวลาแล้วเด็กไม่ได้ดู แต่ถ้าจะให้บอกว่าพอใหม่น่าจะสัก 2-3 ชั่วโมงต่อวัน เพราะจะได้กระจายไปยังกลุ่มเด็กได้³⁴

นายสุระ เกนทะนะศิล ผู้อำนวยการสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 อสมท. ให้ความเห็นว่า

เวลา 1 ชั่วโมง ถึง 1½ ชั่วโมง หรือ 16.00-22.00 น. ตอบไม่ได้ บางที่อาจจะน้อยไปมากไป ขึ้นอยู่กับประชาชนซึ่งต้องศึกษาก่อนว่าช่วงที่เขาอยู่ 4 โมงเย็น ถึง 4 ทุ่ม ต้องการอะไรต้องแบ่งออกไป เพราะพฤติกรรมไม่เหมือนกัน ข้อมูลที่วิจัยมา 16.00-22.00 น. พฤติกรรมของคนกรุงเทพฯ แตกต่างกับคนต่างจังหวัด แต่ไม่ได้วิเคราะห์แล้วคิดว่าทุกคนช่วงนี้ตามธรรมชาติพระอาทิตย์ตก 1 ทุ่ม พ้ามืดคนส่วนมากต้องอยู่บ้านและดูโทรทัศน์ รัฐก็บังคับว่า ช่วงนี้ต้องออกอากาศรายการเด็กหรือเยาวชน ส่วนระยะเวลาพอใหม่ขึ้นอยู่กับรายการนั้น ๆ บางที 10 นาทีก็พอ ถ้ามีเด็กดู หรือครึ่งชั่วโมงก็พอ ถ้าทำรายการมีเนื้อหาและการนำเสนอที่ดี³⁵

นางมาลี ปานเพชร ผู้ช่วยประธานเจ้าหน้าที่บริหารฝ่ายอำนวยการ บริษัท เวิร์คพอยท์ เอ็นเทอร์เทนเมนท์ จำกัด (มหาชน) รายการเกมทศกัณฐ์เด็ก ให้ความเห็นว่า

³³ สัมภาษณ์ วิชาดา จตุศพร, Chief of Programme Acquisition Section รายการช่อง 9 การ์ตูน, 12 ตุลาคม 2547.

³⁴ สัมภาษณ์ พรภัสสร หริมเจริญ, เจ้าหน้าที่รายการ สถานีโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5, 9 สิงหาคม 2547.

³⁵ สัมภาษณ์ สุระ เกนทะนะศิล, ผู้อำนวยการสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 อสมท., 10 สิงหาคม 2547.

ไม่สามารถวัดได้ เพราะถ้าหากมีรายการดี ๆ เพียง 1 รายการ ใน 1 ชั่วโมงสำหรับ 1 สัปดาห์ จะดีกว่าถ้าหากมีรายการ 1 ชั่วโมง/วัน แล้วไม่มีประโยชน์อะไร อย่างเมื่อก่อนเคยดูรายการหน้ากากเสือ ซึ่งเป็นการดูที่ดีมาก หรืออิคิวซังก็ดีมาก ดังนั้นจึงไม่ได้อยู่ที่ปริมาณ แต่อยู่ที่งานชิ้นนั้นมีคุณภาพเพียงใด³⁶

นางสาวจิรศดา ลิ้มสุวรรณ Planning Manager บริษัท เอสซี แมทซ์บ็อกซ์ จำกัด ให้ความเห็นว่า

ต้องพิจารณาก่อนว่าพฤติกรรมของเด็กเป็นอย่างไร เข้าไปโรงเรียน ตอนกลางวัน อยู่ที่โรงเรียน กลับถึงบ้านตอนเย็นทำการบ้าน กินข้าว จะมีเวลาช่วงหนึ่งเป็นเวลากับครอบครัว และเป็นช่วงเวลาของเด็ก จากนั้นก็เข้านอน ดังนั้นไม่ว่าจะมีเวลาสำหรับรายการเด็กมากเพียงไร สิ่งสำคัญขึ้นอยู่กับผู้ผลิตรายการจะผลิตรายการอย่างไรให้เข้าถึงเด็ก และเด็กได้ประโยชน์จากตรงนี้อย่างแท้จริงมากกว่า³⁷

4. การผลิตรายการโทรทัศน์ที่เหมาะสมสำหรับเด็ก

จากการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันเกี่ยวกับการผลิตรายการสำหรับเด็ก ว่าควรผลิตรายการเพื่อตอบสนองความต้องการของเด็ก ไม่ควรผลิตรายการเพียงเพราะว่าเด็กควรดู หรือสนองความต้องการของผู้ผลิตเท่านั้น และการผลิตรายการควรมีการแบ่งประเภทของรายการเพื่อความเหมาะสมในแต่ละวัย ดังนี้

นายบริสุทธิ์ บุรณะสัมฤทธิ์ ผู้จัดการฝ่ายประชาสัมพันธ์ สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 3 ให้ความเห็นว่า

รายการสำหรับเด็กคือการทำการรายการให้เด็กดู ไม่ใช่เพื่อตอบสนองความต้องการของตนเองส่วนใหญ่จะเป็นอย่างนั้น มีความเข้าใจผิดในข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการทำรายการของคนผลิตรายการในประเทศนี้ พยายามทำการรายการเพื่อสอนเด็กทำให้ไม่มีคนดู บางท่านเคยดูรายการสอนภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ในตอนเด็ก

³⁶ สัมภาษณ์ มาลี ปานเพชร, ผู้ช่วยประธานเจ้าหน้าที่บริหารฝ่ายอำนวยการ บริษัท เวิร์คพอยท์ เอ็นเทอร์เทนเมนท์ จำกัด (มหาชน) รายการเกมทศกัณฐ์เด็ก, 28 เมษายน 2548.

³⁷ สัมภาษณ์ จิรศดา ลิ้มสุวรรณ, Planning Manager บริษัท เอสซี แมทซ์บ็อกซ์ จำกัด, 3 ธันวาคม 2547.

เป็นรายการที่ดีแต่ไม่มีใครดู แต่ในรายการประเภทเดียวกันอย่างเซซามีสตรีท วิธีการสอนเหมือนกัน จุดมุ่งหมายคือสอนเหมือนกัน แต่วิธีการสอนต่างกัน เขียนกระดาน เด็กไม่สนใจคนไม่ดู ดังนั้นการทำรายการจึงไม่ควรให้ความสำคัญของการของตนเป็นเครื่องชี้วัดความต้องการของเด็ก³⁸

นางสาวพรภัสสร หริมเจริญ เจ้าหน้าที่รายการ สถานีโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ให้ความเห็นว่า

รายการควรมีการพัฒนาไปเรื่อย ๆ ผู้ผลิตต้องมีการพัฒนาไม่ใช่เหมือนเดิมตลอด เช่น การมีประเด็นที่มีความแปลกใหม่ให้ผู้ชมเพิ่มมากขึ้น ไม่ควรเป็นเหมือนเดิม เพราะสิ่งนี้จะทำให้ผู้ชมที่ติดตามรู้สึกเบื่อหน่าย ควรมีความคิดสร้างสรรค์ หลากหลายรูปแบบ ให้ผู้ชมเกิดการติดตาม ทั้งนี้ต้องนำเสนอให้ตรงกลุ่มเป้าหมายว่าแต่ละวัยต้องการอะไร³⁹

นายสุภัณฑิต สุวรรณนพ Assistant Manager Program สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7 ให้ความเห็นว่า

ต้องทำความเข้าใจเด็กเสียก่อน ต้องมองว่าเด็กกลุ่มไหนที่อยากให้ดู แล้วทำรายการให้เหมาะกับสิ่งที่เด็กจะดู อย่าไปคิดว่าเด็กควรจะดูแต่รายการที่มีแต่ความรู้ ตรง ๆ ที่อ้อ ๆ ไม่มีใครดู ความรู้ต้องผสมกับสิ่งที่เด็กดูแล้วรับได้ มีความสุข แล้วเด็กได้อะไรกลับไป⁴⁰

นายสุระ เกนทะนะศีล ผู้อำนวยการสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 อสมท. ให้ความเห็นว่า

การผลิตรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กควรมีการแบ่งความเหมาะสมของเด็กออกเป็น 3 วัย คือ 1-6 ปี ต้องรู้ว่าควรทำรายการอย่างไร เด็กกลุ่มนี้มีชีวิตความเป็นอยู่อย่างไร และจึงกำหนดเป็นสัดส่วนว่าต้องให้เด็กในกลุ่มนี้เท่าไร อีกวัยคือ 5-8 ปี รวมถึง 12 ปี เป็นกลุ่มเริ่มเข้าโรงเรียน เด็กมีความคิดต่างกับเด็กกลุ่มแรกที่ยังไม่เข้าโรงเรียน กลุ่มสุดท้าย 12-16 ปี กลุ่มวัยรุ่นควรจะให้อยู่ช่วงไหน และมีสัดส่วน

³⁸ สัมภาษณ์ บริสุทธิ์ บุรณะสัมฤทธิ์, ผู้จัดการฝ่ายประชาสัมพันธ์ สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 3, 29 กรกฎาคม 2547.

³⁹ สัมภาษณ์ พรภัสสร หริมเจริญ, เจ้าหน้าที่รายการ สถานีโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5, 9 สิงหาคม 2547.

⁴⁰ สัมภาษณ์ สุภัณฑิต สุวรรณนพ, Assistant Manager Program สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7, 2 กันยายน 2547.

อยู่เท่าไร สัดส่วนเหล่านี้ยังไม่สำคัญมากนักลักษณะรายการที่นำเสนอสำคัญว่า
รัฐบาลต้องกำหนดว่ากลุ่มแต่ละกลุ่มควรเป็นอย่างไร เหมือนการทำอาหาร กลุ่มที่
กำลังเจริญเติบโต ต้องเสริมด้วยอาหารอะไร ดังนั้นอาหารหรือลักษณะของรายการ
รัฐต้องระบุให้ละเอียด เช่น เด็กกลุ่มนี้มีความคิดสร้างสรรค์ ปิดกั้นความคิดไม่ได้
ต้องพัฒนาเข้าไป สิ่งไหนที่ดูแล้วสามารถสร้างจินตนาการได้ควรให้เขาคิดให้เขาทำ
เด็กเหล่านี้ยังบริสุทธิ์สั่งซ้าย-ขวาได้เป็นกลุ่มที่มีระเบียบสั่งอย่างไรได้หมด การดูทีวี
มีวงขึ้น-ลง 10 เทียวกว่าไม่ดีกว่าเด็กหัวเราะได้ทั้งวัน ผู้ผลิตรายการสามารถ
สอดแทรกสิ่งที่ต้องการสอนเข้าไปได้ด้วยการพากย์ พอเด็ก 5-8 ปี พฤติกรรมเปลี่ยน
ไปแล้ว เด็กกลุ่มนี้ต้องการทดลอง ไขว่คว้า สิ่งที่ทำห้ามจะทำ อยากดู อยากจับ อยาก
เอาเข้าปาก อยากกระโดด เด็กกลุ่มนี้เป็นกลุ่มอันตราย เมื่อก่อนมีแบทแมน
กระโดดติดกำแพง กลุ่มนี้จะเป็นกลุ่มกระโดดติดกำแพง กลุ่มนี้เหาะเหินเดิน
อากาศ กระโดดตีกลองมาตาย ดังนั้นเราต้องดูว่ากลุ่มนี้ควรบริโภคเวลาไหน เราจะ
ผลิตรายการลักษณะไหนให้เขา สัดส่วนเท่าไร พอมากลุ่มวัยรุ่นเริ่มปฏิเสธพ่อแม่
12-15-16 หรือ 8-12 ปี เริ่มคัดค้าน กลุ่มกลางเริ่มทดลอง กลุ่มแรกรับรู้ทุกอย่าง
ชักนำได้ พอมากลุ่ม 3 เริ่มค้าน เริ่มทำอะไรที่ค้านกับพ่อแม่ กลุ่มนี้จะผลิตอะไรให้
เขาดูให้เขาไปทดลองให้เขาทำต่อ นี่คือกลุ่มที่มีความคิดสอนเป็นแนวแล้วให้เขาไป
ทำต่อ คาบเกี่ยวกับกลุ่มที่ 2 เหมือนกันทั้งหมด ไม่ได้เป็นแบบแผน และควรยืดหยุ่นได้
เพราะกลุ่มเด็กมีการเคลื่อนไหวตลอดเวลา การเจริญเติบโตของสมองจะเรียนรู้จากสิ่ง
ต่าง ๆ รอบตัวได้เร็ว⁴¹

นางนิมะ ราซิดี ผู้อำนวยการฝ่ายรายการ สถานีโทรทัศน์ไอทีวี ให้ความเห็นว่า

ต้องมีการแบ่งอายุเด็ก เช่น เด็กก่อนเข้าโรงเรียน เด็กเรียนอนุบาล เด็กประถม
เพราะต่างก็ดูไม่เหมือนกัน ซึ่งผู้ผลิตต้องรู้ว่าต้องผลิตให้เด็กดูอะไร เข้ามีดเด็กเล็ก
ตื่นหรือยัง เด็กก่อนเข้าเรียนเล่นเขียนระบายสี เด็กโตก็ไม่ดู ต้องแบ่งให้ชัดเจน
รายการเด็กเป็นอย่างไร ดูจากตรงไหน จัดลำดับตรงไหน ต้องมีการสำรวจกันว่า
เวลาที่เด็กวัยนี้ดูเวลาอะไร ต้องทำกันเป็นงานใหญ่ถ้าต้องมีหลายช่องสำหรับเด็ก

⁴¹ สัมภาษณ์ สุระ เกนทะนะศิริ, ผู้อำนวยการสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 อสมท.,

แต่ละวัยก็สามารถทำได้ เช่น ช่อง 11/2 ทำช่องหนึ่งให้เด็กดู ได้ทั้งวันเด็กเล็ก เด็กโต ดูกันไปเป็นช่วง ๆ ถ้ามีโอกาส เหมือน UBC ทำ⁴²

นางศศิกร ฉันท์เศรษฐ์ กรรมการผู้จัดการ บริษัท กันตนา วิดีโอ โปรดักชั่น รายการละครวัยชนคนมหัศจรรย์ ให้ความเห็นว่า

รายการโทรทัศน์สำหรับเด็กควรเน้นให้น่าสนุกก่อน ถ้าไม่สนุก คนไม่ดู เนื้อหาที่ถ่ายทอดออกไปก็ไม่มีใครดู เช่น รายการละครวัยชนคนมหัศจรรย์ผลิตออกมาเป็นแนวแฟนตาซีย้อนอดีตไปอนาคตโดยผ่านคอมพิวเตอร์ พอสนุกจึงค่อยมาใส่เนื้อหา พอรูปแบบการนำเสนอเป็นที่ติดใจหรือสนุก จากนั้นใส่อะไรไปก็ได้ ต่อให้ใส่สาระประโยชน์ สิ่งนี้ไปถึงคนดูทำให้เกิดประโยชน์ได้⁴³

นางมาลี ปานเพชร ผู้ช่วยประธานเจ้าหน้าที่บริหารฝ่ายอำนวยการ บริษัท เวิร์คพอยท์ เอ็นเทอร์เทนเมนท์ จำกัด (มหาชน) รายการเกมทศกัณฐ์เด็ก ให้ความเห็นว่า “ต้องง่ายก่อน ผู้ผลิตต้องมีหัวใจของความเป็นเด็ก ต้องเข้าใจสิ่งนี้ก่อนโดยคิดว่าตัวเองเป็นเด็กต้องดูอะไรต้องดูจากตรงนั้นแล้วก็ทำ เด็กก็มีหลายแบบบางคนดูการ์ตูนฮีโร่ก็คือที่สุดธรรมชาติของเด็ก อย่าไปยึดติดอะไรที่เป็นผู้ใหญ่กับเด็ก เด็กคือธรรมชาติ”⁴⁴

นางสาวสโรชินี ไชยภัทรานนท์ Producer บริษัท ทีน ทอล์ค จำกัด รายการ Small Talk ให้ความเห็นว่า

อยู่ที่รูปแบบรายการ หรือตัวรายการที่ทำให้เด็กสนใจจริง ๆ ดึงดูดเด็กได้จริง ๆ อย่างเช่น Small Talk เด็กไม่ได้สนใจสิ่งที่เด็กสนใจจริง ๆ น่าจะเป็นเกม รายการที่มีการแสดงออก มีกิจกรรมเด็กจะสนใจ ให้เด็กเข้ามามีส่วนร่วม หรือเล่นเกมต่าง ๆ เด็กสนใจ เพราะเด็กสมาธิสั้นนี่คือจุดสำคัญ⁴⁵

⁴² สัมภาษณ์ นิเมะ ราซิดี, ผู้อำนวยการฝ่ายรายการ สถานีโทรทัศน์ไอทีวี, 3 สิงหาคม 2547.

⁴³ สัมภาษณ์ ศศิกร ฉันท์เศรษฐ์, กรรมการผู้จัดการ บริษัท กันตนา วิดีโอ โปรดักชั่น รายการละครวัยชนคนมหัศจรรย์, 12 พฤศจิกายน 2547.

⁴⁴ สัมภาษณ์ มาลี ปานเพชร, ผู้ช่วยประธานเจ้าหน้าที่บริหารฝ่ายอำนวยการ บริษัท เวิร์คพอยท์ เอ็นเทอร์เทนเมนท์ จำกัด (มหาชน) รายการเกมทศกัณฐ์เด็ก, 28 เมษายน 2548.

⁴⁵ สัมภาษณ์ สโรชินี ไชยภัทรานนท์, Producer บริษัท ทีน ทอล์ค จำกัด รายการ Small Talk, 7 กันยายน 2547.

5. ปัจจัยในการอยู่รอดของรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก

ส่วนใหญ่ผู้ที่เกี่ยวได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการอยู่รอด ของรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก คือ เงินทุน และมีรายละเอียดที่แตกต่างบางอย่าง เช่น รูปแบบของรายการ การนำเสนอ แนวทางการดำเนินการระหว่างผู้ผลิตกับสถานีโทรทัศน์ต่างกัน เป็นต้น โดยความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องมี ดังนี้

นายบริสุทธิ์ บุรณะสัมฤทธิ์ ผู้จัดการฝ่ายประชาสัมพันธ์ สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 3 ให้ความเห็นว่

โดยตัวรายการเด็กจริง ๆ แล้วผลิตยากพอสมควร และทางสถานีพร้อมที่จะเผยแพร่ อยู่เสมอ แต่รายการนั้นจะต้องชัดเจน บางทีสถานีมีรูปแบบที่คิดไว้แต่ไม่มีใครผลิต เพราะผู้ผลิตไม่ค่อยมีผู้ให้การสนับสนุนมากนัก ซึ่งเป็นปัญหาสำหรับผู้ผลิตที่ต้องหาผู้สนับสนุนให้ได้ถึงจะเริ่มผลิต ผู้ผลิตเด็กร้อนมากกว่าสถานี ต่างจากสถานีที่มีเงินทุนรองรับ บางครั้งความต้องการของผู้ผลิตกับสถานีไม่ตรงกัน ทางสถานีมีการทำวิจัยทั้งทางตรงทางอ้อมกับกลุ่มผู้ชมในเรื่อง รสนิยม เพศ และวัย รวมถึงการซื้อข้อมูลจากหน่วยงานอื่น ลักษณะนี้เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่ไม่เข้าใจกัน จึงคิดว่า สถานีร้างแ่ หากทำรายการขึ้นมาไม่มีคนดูจะผลิตขึ้นมาทำไม ทางสถานีพยายามแสวงหาแนวทางการโปรโมชันต่าง ๆ เพื่อประชาสัมพันธ์รายการ เมื่อผลสรุปออกมาไม่มีคนดูคนไปดูช่องอื่นมากกว่า รายการที่ดูสนุกกว่า จึงเป็นไปได้ที่รายการจะถูกพิจารณาให้ถอดออกหากไม่มีคนดู ไม่ใช่เพียงรายการสำหรับเด็กเท่านั้น เกิดขึ้นกับทุกรายการที่ไม่มีคนดู บางรายการมีคนดู 50,000-100,000 คน สำหรับสถานีถือว่าตัวเลขนี้เป็นศูนย์เมื่อเทียบกับประชากรทั้งประเทศ ลักษณะการให้การสนับสนุนเงินทุน หากรายการมีคนดูและผู้สนับสนุนมองเห็นก็มีการให้การสนับสนุน อย่างเช่น รายการทุ่งแสงตะวัน ที่ธนาคารไทยพาณิชย์สนับสนุน บริษัทต้องการภาพพจน์จึงเข้ามาสนับสนุน เพราะมีคนดู บริษัทอยากโฆษณา หรือสนับสนุน เพื่อเผยแพร่และสร้างภาพลักษณ์ให้กับกลุ่มเป้าหมายของตนเห็น ดังนั้นรายการที่ดีจึงไม่จำเป็นต้องอยู่ได้ แต่ต้องดีและมีคนดู⁴⁶

⁴⁶ สัมภาษณ์ บริสุทธิ์ บุรณะสัมฤทธิ์, ผู้จัดการฝ่ายประชาสัมพันธ์ สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 3, 29 กรกฎาคม 2547.

นางสาวพรภัสสร หริมเจริญ เจ้าหน้าที่รายการ สถานีโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ให้ความเห็นว่า

ปัจจัยการอยู่รอดของรายการประกอบด้วย 2 ส่วน คือ หนึ่งผู้ผลิตขอยกเลิกเวลาเอง ส่วนที่สอง ผู้ผลิตทำไม่ดีผิดพลาดบ่อยซึ่งสถานีมีการตรวจสอบอยู่ตลอดเวลา หากรายการนั้นเรตติ้งไม่ดีก็ต้องเชิญมาคุยว่าทำไมถึงไม่ดี ควรปรับปรุงอย่างไร หรือบางครั้งเกิดการผิดพลาดเรื่องการส่งเทปรายการล่าช้า สถานีจะกำหนดสถิติของแต่ละรายการไว้ เมื่อไม่ผ่านตรวจสอบบ่อยครั้งก็ต้องถอดออก ซึ่งก่อนถอดออกสถานีจะเชิญมาปรึกษาเพื่อหาแนวทางด้วยกันทั้งสองฝ่าย⁴⁷

นายสุภัณฑิต สุวรรณนพ Assistant Manager Program สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7 ให้ความเห็นว่า

รายการเด็กบางรายการที่ผู้เช่าเวลาทำต่อไม่ไหวต้องเลิก ช่อง 7 เมื่อก่อนมีรายการ หนูทำได้ มีคุณอัจฉราพรรณเป็นพิธีกร ออกอากาศนานมากเป็นรายการที่ดี ทำไปได้สักพักอยู่ไม่ได้ก็เลิก เพราะเลี้ยงตัวเองไม่ได้ รายการเด็กสถานีลดค่าเช่าเวลาให้ ซึ่งเป็นสิ่งหนึ่งที่ทำให้ผู้ผลิตอยู่ได้ง่ายกว่ารายการอื่น รายการที่อยู่ไม่ได้ยอมมีคนมาผลิตแทน รายการที่อยู่ได้ระยะหลังต้องปรับเนื้อหาให้ดีขึ้น ไม่ใช่แค่เลี้ยงตัวเองได้เท่านั้น บางรายการอาจถูกลดเวลารายการลงหากไม่มีการพัฒนา รายการไม่ดีไม่มีคนดูก็ถูกถอดไป นั่นคือรายการทั่วไป แต่รายการเด็กไม่ใช่ เรตติ้งไม่เหมือนละคร สถานีมีกรรมการเรตติ้งคอยตรวจสอบ⁴⁸

นายสุระ เกนทะนะศิล ผู้อำนวยการสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 อสมท. ให้ความเห็นว่า “ปัจจัยที่ทำให้รายการเด็กอยู่ได้มี 2 ประการคือ 1. เงิน 2. คุณภาพ”⁴⁹

นางนิมะ ราษีดี ผู้อำนวยการฝ่ายรายการ สถานีโทรทัศน์ไอทีวี ให้ความเห็นว่า

เนื่องจากไม่มีรายได้เป็นหลัก ขาดทุน และกำไรน้อย ที่พอมีกำไรก็เป็นช่วงเช้าวันเสาร์-อาทิตย์ ซึ่งทุกช่องจะมีรายการที่เด็กดูพอสมควรที่อยู่ตรงนั้น แต่จะให้มาอยู่

⁴⁷ สัมภาษณ์ พรภัสสร หริมเจริญ, เจ้าหน้าที่รายการ สถานีโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5, 9 สิงหาคม 2547.

⁴⁸ สัมภาษณ์ สุภัณฑิต สุวรรณนพ, Assistant Manager Program สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7, 2 กันยายน 2547.

⁴⁹ สัมภาษณ์ สุระ เกนทะนะศิล, ผู้อำนวยการสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 อสมท., 10 สิงหาคม 2547.

ช่วง Prime Time ซึ่งเป็นเวลาทำเงินของทุกสถานี เช่น ละคร ทางสถานีก็ไม่ถอดออกแน่นอน เช่น ช่อง 3 ฉายละครชั่วโมงครึ่งถึงสองชั่วโมง มีรายได้สามารถเลี้ยงได้ทั้งสถานี ตรงนี้ทำรายได้สูงสุดของสถานี จะให้ถอดเพื่อออกอากาศรายการเด็กที่ไม่มีรายได้คงเป็นไปได้⁵⁰

นางวิภาดา จตุยศพร Chief of Programme Acquisition Section รายการช่อง 9 การ์ตูน ให้ความเห็นว่า

ปัจจัยที่ทำให้รายการสำหรับเด็กสามารถอยู่ได้ คือ ผู้สนับสนุน และระยะเวลาของสถานีที่จะให้เวลาผู้สนับสนุนเรียนรู้ว่ารายการนี้เป็นรายการที่เหมาะสมกับสินค้าหรือไม่ ประมาณ 1 ปี หรือ 6 เดือน หากมีผู้สนับสนุนก็สามารถอยู่ได้ หากไม่มีผู้สนับสนุนหรือไม่มีเงินผลิตต่อก็จำเป็นต้องถอดรายการออก เปลี่ยนรายการอื่นเข้ามา สำหรับรายการดี แต่กว่าจะให้ผู้สนับสนุนทราบ ผู้ผลิตต้องมีเงินรองรับยอมขาดทุน คือต้องมีสายป่านยาว⁵¹

นางศศิกร ฉันทเศรษฐ์ กรรมการผู้จัดการ บริษัท กันตนา วิดีโอ โปรดักชั่น รายการละครวัยชนคนมหัศจรรย์ ให้ความเห็นว่า

หากได้เวลาดีก็สามารถอยู่ได้นาน และขึ้นอยู่กับเวลาตรงกับกลุ่มเด็กได้แค่ไหน เช่น การ์ตูนช่อง 9 ก็อยู่ได้ แต่ช่องอื่นมาทำเวลานี้ก็อยู่ได้ไม่นานก็มี อย่างวัยชนฯ ได้เวลาดี การนำเสนอดี 2 สิ่งนี้ทำให้อยู่ได้นาน เพราะว่าเมื่อไรที่ทำรูปแบบออกมาแล้วมีคนสนใจ มีเรตติ้งดี ก็จะมีงบประมาณมาสนับสนุนทำให้อยู่ได้ แต่ถ้ารายการที่ต้องพึ่งหน่วยงานรัฐบาล เรตติ้งไม่ดีแต่ผู้ผลิตต้องทำตามโจทย์ก็อยู่ได้ระยะสั้น อย่างรายการบางรายการที่ผู้ใหญ่มองว่า มีสาระดี แต่เด็กไม่ดูก็อยู่ไม่ได้ก็เพราะไม่ได้ตอบโจทย์ ดังนั้นรูปแบบและการนำเสนอต้องเป็นที่น่าสนใจ ต้องทำให้เด็กดูให้ได้ก่อน ให้สนุกก่อน อย่าไปกำหนดว่ารายการเด็กต้องนำเสนอแบบมีพิธีกรเด็ก เพราะบางทีเด็กด้วยกันก็ได้ชอบเด็ก บางรายการมีพิธีกรผู้ใหญ่เด็กเห็นเด็กสนใจ

⁵⁰ สัมภาษณ์ นิเมะ วาซิดี, ผู้อำนวยการฝ่ายรายการ สถานีโทรทัศน์ไอทีวี, 3 สิงหาคม 2547.

⁵¹ สัมภาษณ์ วิภาดา จตุยศพร, Chief of Programme Acquisition Section รายการช่อง 9 การ์ตูน, 12 ตุลาคม 2547.

เช่น รายการฝรั่ง Art Attack เด็กจะดูตลอดเวลา เพราะว่ามี การนำเสนอที่น่าสนใจ ดังนั้นการนำเสนอก็ต้องเข้าใจความเป็นเด็กด้วย⁵²

นางมาลี ปานเพชร ผู้ช่วยประธานเจ้าหน้าที่บริหารฝ่ายอำนวยการ บริษัท เวิร์คพอยท์ เอ็นเทอร์เทนเมนท์ จำกัด (มหาชน) รายการเกมทศกัณฐ์เด็ก ให้ความเห็น

มีหลายปัจจัย 1. รายการนั้นไม่ตอบโจทย์ว่าเด็กดูได้จริง 2. ผู้สนับสนุนที่ไม่สนใจรายการเด็ก สิ่งนี้เป็นเรื่องที่ตอบยาก บางทีมีรายการเด็กบอกว่าผู้สนับสนุนรายการไม่สนใจรายการเด็ก แต่เมื่อมีผู้สนับสนุนก็หาว่าเอาเปรียบ กำลังยึดเยียดสินค้าให้เด็ก ไม่มีความพอดี การผลิตรายการต้องมีต้นทุน รายการดี ๆ ทุกคนต้องการให้อยู่และต้องมีผู้สนับสนุน พอมีผู้สนับสนุนเข้ามาก็ถูกกล่าวหาว่าเอาเปรียบ คำตอบคืออะไรสังคมต้องชัดเจนก่อน จึงจะไปกำหนดว่าควรทำอะไร⁵³

นางสาวสโรชินี ไชยภัทรานนท์ Producer บริษัท ทีน ทอล์ค จำกัด รายการ Small Talk ให้ความเห็น

เรตติ้งคือข้อหลัก ถ้าทำเป็นรายการเด็กจริง ๆ ยากมากเพราะไม่มีผู้ชม รายการ Small Talk มีผู้ชมหลากหลายถ้าเรตติ้งไม่ดี สถานีก็ไม่สนใจ ดังนั้นไม่ว่ารายการมีประโยชน์แค่ไหนถ้าเรตติ้งไม่ดีเมื่อเปรียบเทียบกับรายการอื่นในช่วงเวลาเดียวกัน สถานีก็ต้องหันไปมองรายการอื่นแล้วถอดรายการนั้นออก เพื่อหารายการมาสู้กับเรตติ้งช่องอื่นให้ได้ บางครั้งการคิดรายการยากเกินไป เช่น ตอนเริ่มผลิตรายการอยากทำอย่างนั้น อย่างนี้ พอระยะยาวเริ่มคิดไม่ออกก็พังด้วยตัวเอง เช่น รายการกูเกอร์ ที่เล่นเกมผ่านโทรศัพท์สิ่งนี้ใหม่มาก กระแสมาแรงใหม่ต้องการโทรศัพท์ไทย แต่ไม่ได้คิดว่าเด็กที่ไม่ได้เล่นไม่มีส่วนร่วม คือเด็กทุกคนอยากเป็นคนกดเอง แต่ไม่มีทางทำให้เด็กเกือบ 10 ล้านคนกดเองได้ เด็กที่ไม่ได้เล่นไม่มีส่วนร่วมแตกต่างจากเกมปกติ เกมปกติเด็กจะเล่นกับผู้ปกครอง เด็กที่ไม่ได้เข้ามาเล่นเขายังลุ้นได้มีเรื่องใหม่ให้เขาลุ้น แต่ถ้าเป็นเกมกดไม่ว่าวันไหนก็ต้องผ่านด่านนี้ต้องตกไปเก็บผลไม้ ทุกวันซ้ำเดิมไม่มีอะไรแปลกใหม่ เรตติ้งจะเริ่มตกผู้สนับสนุน

⁵² สัมภาษณ์ ศศิกร ฉันทเศรษฐ์, กรรมการผู้จัดการ บริษัท กันตนา วิดีโอ โปรดักชั่น รายการละครวัยชนคนมหัศจรรย์, 12 พฤศจิกายน 2547.

⁵³ สัมภาษณ์ มาลี ปานเพชร, ผู้ช่วยประธานเจ้าหน้าที่บริหารฝ่ายอำนวยการ บริษัท เวิร์คพอยท์ เอ็นเทอร์เทนเมนท์ จำกัด (มหาชน) รายการเกมทศกัณฐ์เด็ก, 28 เมษายน 2548.

ไม่เข้าก็ต้องเลิกไป ดังนั้นประเด็นหลักคือการคิดรายการขึ้นมาต้องคิดให้กว้างว่าจะอยู่ได้นานแค่ไหน⁵⁴

นางสาวจิรศดา ลิ้มสุวรรณ Planning Manager บริษัท เอสซี แมทซ์บ็อกซ์ จำกัด ให้ความเห็นว่า

การผลิตรายการต้องมีเงินทุนไม่มีผู้ทำรายการรายไหน ที่ทำรายการต่อไปได้ถ้าไม่มีรายได้ ไม่มีผู้สนับสนุน รายการจะถูกถอดก็คือเมื่อผู้ผลิตไม่สามารถทำรายการต่อไปได้ ดังนั้นงบลงทุนน่าจะเป็นสาเหตุหลักที่ทำให้รายการอยู่รอดได้ และเป็นเพราะรายการนั้นไม่ดีคุณภาพไม่ดีพอจึงทำให้ไม่มีบสนับสนุนจากผู้สนับสนุน⁵⁵

นายพิทักษ์ อินทรพุด Category Director บริษัท มายด์แชร์ ประเทศไทย ให้ความเห็นว่า ส่วนใหญ่เกิดจากการที่ไม่มีผู้สนับสนุน ไม่มีคนลงโฆษณาเพียงพอ เพราะปกติเวลาวางแผนโฆษณาลีนค้าทั้งลูกค้าและบริษัทโฆษณาเอง ดูจากเรตติ้งเป็นสิ่งสำคัญ ที่นี้รายการประเภทที่เป็นบันเทิงล้วน ๆ เช่น การ์ตูน เกมสำหรับเด็ก เกมโชว์ เด็กดูแล้วสนุก พวกนี้เรตติ้งจะดี ก็จะได้โฆษณาไปเยอะแต่ที่เป็นการศึกษาอย่างเดียว เด็กไม่สนุกในการดูเรตติ้งจะต่ำไป ดังนั้นจึงอยู่ที่จะต้องให้บันเทิงและความรู้มากเท่า ๆ กัน ถ้าเป็นรายการที่มีสาระอย่างเดียวล้วน ๆ แล้วไม่มีบันเทิง ผู้ผลิตต้องมีคนที่พร้อมสนับสนุนในระยะยาว โดยที่ไม่ต้องพึ่งทางฝ่ายเอกชน กรณีนี้อาจมีภาครัฐสนับสนุนอยู่แล้วส่วนหนึ่ง ผู้ผลิตก็ไม่ต้องวิ่งหาโฆษณาในการดำรงรายการต่อไป หากผู้ผลิตจะทำรายการอะไรดี เป็นความรู้สำหรับเด็กคงต้องหาทางที่ให้บันเทิงสอดแทรกเข้าไป อาจต้องมีบันเทิงมากเป็นพิเศษ เพราะเด็กจะไม่ดูรายการที่มีความบันเทิงน้อย⁵⁶

นายชัชวาลย์ โกศลอุดมกุล Business Associate Director บริษัท อินนิทิเอทิฟว์ มีเดีย จำกัด ให้ความเห็นว่า

⁵⁴ สัมภาษณ์ สโรชินี ไชยภัทรานันท์, Producer บริษัท ทีน ทอล์ค จำกัด รายการ Small Talk, 7 กันยายน 2547.

⁵⁵ สัมภาษณ์ จิรศดา ลิ้มสุวรรณ, Planning Manager บริษัท เอสซี แมทซ์บ็อกซ์ จำกัด, 3 ธันวาคม 2547.

⁵⁶ สัมภาษณ์ พิทักษ์ อินทรพุด Category Director บริษัท มายด์แชร์ ประเทศไทย, 21 พฤศจิกายน 2547.

เหตุผลที่รายการโทรทัศน์สำหรับเด็กมักจะอยู่ไม่ได้ เพราะรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กมีผู้ชมที่ค่อนข้างจำกัด ซึ่งคนส่วนใหญ่ไม่ได้ชอบ และสาเหตุก็มาจากหลายอย่าง คือสินค้าที่จะลงโฆษณาต้องเฉพาะกลุ่มมาก ไม่เหมือนช่วง Prime Time ละครช่อง 3 ช่อง 7 ดีหรือไม่ดี สินค้าส่วนใหญ่ต่างก็ลง ถ้าเอาสินค้าพวกนี้ไปลงรายการเด็กเรตติ้งไม่ดี ก็ไม่มีใครลงโฆษณา เมื่อเป็นเช่นนี้จึงทำให้ไม่มีเงินทุนในการผลิตรายการ⁵⁷

6. อิทธิพลของสื่อโทรทัศน์ที่มีต่อพฤติกรรมของเด็ก

จากการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นที่ตรงกันว่า สื่อโทรทัศน์มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของเด็ก แต่มีบางท่านเห็นว่ามีอิทธิพลน้อย ดังนี้

นายบริสุทธิ์ บุรณะสัมฤทธิ์ ผู้จัดการฝ่ายประชาสัมพันธ์ สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 3 ให้ความเห็นว่า

คงกล่าวถึงลำบาก เพราะว่าถ้ามองกัน ณ วันนี้คงไม่มีอิทธิพลมากนัก อย่างละครมีอะไรที่รุนแรง ถึงแม้จะมีบ้างในเนื้อหาแต่ก็เป็นสิ่งที่สะท้อนบางอย่างในสังคม เพราะผู้ประพันธ์ใช้ประสบการณ์จริง ผสมเข้ากับจินตนาการ เช่น มีความขัดแย้งทางครอบครัว ตบตีกันอย่างมากมาย โทรทัศน์ก็จะสะท้อนภาพจากความเป็นจริงในสังคมให้เห็นมนุษย์ บางคนดูแล้วไปประพฤติเลียนแบบ อาจจะเป็นไปได้แต่ไม่ทั้งหมด แล้วอีกอย่างรายการต่าง ๆ ที่นำเสนอต่างมีความรุนแรงน้อย เพราะสถานีต่าง ๆ ดูแลควบคุมกันอยู่ มีทั้งกรรมการเซ็นเซอร์ มีทั้งคณะกรรมการพิจารณาของทางสถานีเอง เพราะสถานีเองไม่อยากออกอากาศแล้วถูกเซ็นเซอร์ หรือถูกสังคมประณาม ตรงจุดนี้อาจจะหลุดไปบ้าง จึงคิดว่าการเลียนแบบมีโอกาสเกิดขึ้นน้อยเมื่อก่อนอาจจะมีบ้างแต่ว่ามันเป็นของต่างประเทศ มีพฤติกรรมรุนแรง สนุกเพียงอย่างเดียว เช่น หนังสู้ทั้งหลาย พระเอกเป็นตำรวจแอบไปทำร้ายชาวบ้าน ซึ่งก็อาจจะสะท้อนพฤติกรรมของตำรวจในประเทศนั้น ๆ พวกผู้ร้ายถูกตำรวจทำร้ายก็ต้องตอบโต้ด้วยความรุนแรง เอาปืนมายิงถล่มกัน⁵⁸

⁵⁷ สัมภาษณ์ ชัชวาลย์ โกศลอุดมกุล Business Associate Director บริษัท อินนิทิ เอทีฟวี มีเดีย จำกัด, 12 ตุลาคม 2547.

⁵⁸ สัมภาษณ์ บริสุทธิ์ บุรณะสัมฤทธิ์, ผู้จัดการฝ่ายประชาสัมพันธ์ สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 3, 29 กรกฎาคม 2547.

นายสุระ เกนทะนะศีล ผู้อำนวยการสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 อสมท. ให้ความเห็นว่า สื่อโทรทัศน์ เป็นสื่อหนึ่งที่ไม่สามารถเปลี่ยนพฤติกรรมของเด็กได้ในทันที สื่อโทรทัศน์ เป็นสื่อที่ทำให้คนเห็นเปลี่ยนตามไปด้วย แต่สิ่งที่ทำให้เด็กเป็นคนดีขึ้นอยู่กับกิจกรรม ทางสังคม เช่น ฮิตเลอร์ ประธานเหมา ต่างสร้างชาติได้ผลก็ด้วยกิจกรรม กิจกรรม สำคัญกว่าสื่อ สื่อทำเพื่อสังคม การทำรายการโทรทัศน์ และโฆษณา ผู้ผลิตทราบ ว่ากลุ่มเป้าหมายคือใคร มีอุดมคติในการผลิตไม่ใส่ยาพิษในขนมให้เด็กกิน คนระดับ นี้มีอุดมการณ์ โทรทัศน์มีผลต่อพฤติกรรมของชุมชนทั้งประเทศไม่เพียงแค่เด็ก⁵⁹

นางสาวพรภัสสร หริมเจริญ เจ้าหน้าที่รายการ สถานีโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ให้ความเห็นว่า

โดยธรรมชาติของโทรทัศน์สามารถเข้าถึงประชาชนได้มากที่สุด โดยเฉพาะเด็กเล็ก ที่ยังอ่านหนังสือไม่ได้แต่ดูโทรทัศน์ได้ เพราะมีทั้งภาพ และเสียง ทุกบ้านมีโทรทัศน์ เป็นสื่อที่ใกล้เด็กมากที่สุด แม้จะออกอากาศเพียงชั่วคราวแล้วหายไป แต่ก็ส่งผลทุกด้าน ทั้งความคิด พฤติกรรม ซึ่งมาด้านไหนขึ้นอยู่กับข้อมูลข่าวสารที่ส่งให้เด็กด้วย ว่ามี อะไรบ้างที่จะไปกระตุ้นพัฒนาการแต่ละด้าน ฉะนั้นเวลาเราเลือกรายการบางทีก็ ต้องเลือกรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กว่าวัยนี้จะมีผลพัฒนาการทางด้านไหนบ้าง รายการจะสอดแทรกตรงไหนบ้างเพื่อให้เหมาะสมกับทุกรวัย⁶⁰

นายสุภัณฑิต สุวรรณนพ Assistant Manager Program สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7 ให้ความเห็นว่า

สื่อโทรทัศน์มีอิทธิพลมากในทุก ๆ ด้าน เพราะมีทั้งภาพและเสียงเคลื่อนไหวได้ จึงไม่ควรปล่อยให้เด็กอยู่กับสื่อโดยลำพัง เนื่องจากเด็กยังไม่มีวิจารณญาณใน การรับชม ผู้ปกครองควรอยู่ด้วย เช่น ละครที่เป็นเรื่องของครูทุจริต คอรัปชั่น มีคณะกรรมการตรวจสอบท่านหนึ่งให้ตัดตรงนั้นออกเพราะกลัวเสียภาพลักษณ์ ของครู แต่หน่วยงาน สยช. บอกห้ามตัด เพราะถ้าตัดไปเด็กจะรู้ได้อย่างไรว่าตรงนี้ ไม่ดี ดังนั้นสื่อจึงมีอิทธิพลกับเด็ก สามารถสอนเด็กได้ แต่ที่สำคัญผู้ใหญ่ต้องคอย

⁵⁹ สัมภาษณ์ สุระ เกนทะนะศีล, ผู้อำนวยการสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 อสมท., 10 สิงหาคม 2547.

⁶⁰ สัมภาษณ์ พรภัสสร หริมเจริญ, เจ้าหน้าที่รายการ สถานีโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5, 9 สิงหาคม 2547.

ดูอยู่กับเด็ก ไม่ควรจะมีผลกระทบให้สื่ออย่างเดียว และไม่ใช่ว่าผู้ปกครองอย่างเดียว ต้องร่วมมือกัน และคนทำสื่อต้องมีจรรยาบรรณในการทำรายการด้วย⁶¹

นางทิพย์เยาว์ วูล์บอล ผู้อำนวยการส่วนจัดและควบคุมรายการ สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์ ให้ความเห็นว่า

เด็กมีความจำที่ดีมักแยกไม่ออกกลั่นกรองไม่เป็น รับได้ทุกอย่างจะจำโดยไม่มีการไตร่ตรอง ถ้าไม่มีผู้ปกครองอยู่ด้วยเด็กก็จะรับไปทุก ๆ วัน ถ้าเป็นสิ่งไม่ดีก็จะสะสมในสิ่งที่ไม่ดี หากพบเห็นในสิ่งที่ดีก็ไม่มีปัญหาไม่ต้องไปแก้ไข ดังนั้นสังคมควรป้องกันไว้ตั้งแต่ตอนต้น สื่อโทรทัศน์มีอิทธิพลด้านความคิด จิตใจของเด็กจะอ่อนโยนหรือแข็งแกร่งขึ้นอยู่กับสื่อ การดูละคร หรือภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาเบา ๆ ปลูกฝังค่านิยม ทศนคติ ความคิดที่ไม่รุนแรง จิตใจของเด็กก็จะอ่อนโยน แต่ถ้าหากละครที่ออกอากาศมีแต่การต่อสู้ เอาชนะกันเพียงอย่างเดียว เกิดการสะสมความรุนแรงเพิ่มทีละนิด จนเด็กอาจมองเห็นกลายเป็นเรื่องธรรมดา หรือเรื่องปกติซึ่งไม่ควรเป็นเช่นนี้⁶²

นางนิมะ ราชาติ ผู้อำนวยการฝ่ายรายการ สถานีโทรทัศน์ไอทีวี ให้ความเห็นว่า

สื่อโทรทัศน์มีอิทธิพลมากในสังคมยุคใหม่ เนื่องจากผู้ปกครองปล่อยให้เด็กดูโทรทัศน์เพียงคนเดียว ในโลกปัจจุบันคนชั้นกลางมีโทรทัศน์มากกว่าหนึ่งเครื่อง ไม่ได้นั่งดูเครื่องเดียวกันทั้งบ้าน เด็กมีห้องส่วนตัวมีโทรทัศน์ในห้องคนละเครื่อง จึงไม่สามารถดูแลได้ สังคมจึงควรอนุญาตให้เด็กมีโทรทัศน์ได้ในห้องส่วนตัว เมื่อเรียนมหาวิทยาลัย หรือ 20 ปีขึ้นไป แต่ไม่มีใครทำได้ขนาดนั้น เพราะเป็นเรื่องในบ้านเป็นสิทธิ์ของแต่ละครอบครัวที่จะปล่อยให้เช่นนี้⁶³

นางวิภาดา จตุยศพร Chief of Programme Acquisition Section รายการช่อง 9 การ์ตูน ให้ความเห็นว่า “มีโอกาสที่จะเกิดการเลียนแบบได้ง่าย เช่น ดูละครที่ไม่เหมาะสมกับวัย

⁶¹ สัมภาษณ์ สุภัณฑิต สุวรรณนพ, Assistant Manager Program สถานีโทรทัศน์สี กองทัพบก ช่อง 7, 2 กันยายน 2547.

⁶² สัมภาษณ์ ทิพย์เยาว์ วูล์บอล, ผู้อำนวยการส่วนจัดและควบคุมรายการ สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์, 11 สิงหาคม 2547.

⁶³ สัมภาษณ์ นิมะ ราชาติ, ผู้อำนวยการฝ่ายรายการ สถานีโทรทัศน์ไอทีวี, 3 สิงหาคม 2547.

เด็กจะจำคำพูดที่ไม่เหมาะสมกับวัย พุดตามคำพูดที่ไม่เหมาะสม สิ่งนี้คือจุดเริ่มต้นของการเลียนแบบ ปล่อยนานเข้าเด็กก็จะถูกปลูกฝังจนกลายเป็นนิสัย ซึ่งส่งผลต่ออนาคตของเด็ก”⁶⁴

นางศศิกร ฉันท์เศรษฐ์ กรรมการผู้จัดการ บริษัท กันตนา วิดีโอ โปรดักชั่น รายการ ละครวัยชนคนมหัศจรรย์ ให้ความเห็นว่า

ในทุกวันนี้ เด็กจะเลียนแบบสื่อโทรทัศน์ทุกอย่าง เช่น ละครวัยชนฯ เด็กจะคอยติดตาม ร้องเพลงตาม ละครผลิออกมาเด็กก็จะแต่งตัวเลียนแบบตัวละคร พุดตามโฆษณาที่ออกมา เด็กจะทำตามซึ่งสามารถพบเห็นได้รอบตัว เพราะฉะนั้นสื่อโทรทัศน์จึงมีอิทธิพลสูงต่อเด็ก แม้เด็กจะอ่านหนังสือไม่ออกแต่สามารถดูโทรทัศน์รู้เรื่อง⁶⁵

นางมาลี ปานเพชร ผู้ช่วยประธานเจ้าหน้าที่บริหารฝ่ายอำนวยการ บริษัท เวิร์คพอยท์ เอ็นเทอร์เทนเมนท์ จำกัด (มหาชน) รายการเกมทศกัณฐ์เด็ก ให้ความเห็นว่า

คิดว่ามีผลต่อเด็กมาก เด็กควรดูรายการที่ดี สามารถซึมซับในสิ่งที่ดี อีกทั้งควรมีความบันเทิงประกอบด้วย สื่อโทรทัศน์มีอิทธิพลต่อเด็ก แต่ทั้งหมดต้องมาพร้อมกับศิลปะด้วย ไม่ใช่รายการเด็กแค่จับเด็กมาเต้น เมื่อรู้ว่าเด็กไม่ดูรายการแบบนี้ก็ไม่ควรนำเสนอ ทุกคนตอนเด็กได้ดูโทรทัศน์ก็จะมีรายการที่อยากดู และไม่อยากจะดู จึงไม่ควรบังคับให้เด็กดู ควรทำแล้วเด็กสนใจดู แล้วเด็กจึงจะได้รับในสิ่งที่ผู้ใหญ่ต้องการสอน⁶⁶

นางสาวสโรชินี ไชยภัทรานนท์ Producer บริษัท ทีน ทอล์ค จำกัด รายการ Small Talk ให้ความเห็นว่า

คิดว่ามีอิทธิพลมาก เด็กเห็นคนที่เขาชอบแล้วจะเลียนแบบ ไม่ใช่เพียงเด็กสำหรับคนต่างจังหวัดที่การศึกษาไม่สูงนักก็มีคนที่ชื่นชอบในใจ เหมือนโฆษณาบางชิ้นที่บอกว่าสินค้าดีอย่างไรเขาก็เชื่อว่าดี เพราะว่ามีคนที่ชื่นชอบบอกไว้ โดยเฉพาะเด็กยิ่งเชื่อมากกว่า ละครพูดจาไม่ดีเด็กก็จำ อย่างเช่นเด็กชอบน้องพลับ พอเปิดเพลง

⁶⁴ สัมภาษณ์ วิชาดา จตุยศพร, Chief of Programme Acquisition Section รายการช่อง 9 การ์ตูน, 12 ตุลาคม 2547.

⁶⁵ สัมภาษณ์ ศศิกร ฉันท์เศรษฐ์, กรรมการผู้จัดการ บริษัท กันตนา วิดีโอ โปรดักชั่น รายการละครวัยชนคนมหัศจรรย์, 12 พฤศจิกายน 2547.

⁶⁶ สัมภาษณ์ มาลี ปานเพชร, ผู้ช่วยประธานเจ้าหน้าที่บริหารฝ่ายอำนวยการ บริษัท เวิร์คพอยท์ เอ็นเทอร์เทนเมนท์ จำกัด (มหาชน) รายการเกมทศกัณฐ์เด็ก, 28 เมษายน 2548.

น้องพลับเด็กเคยเห็นน้องพลับเต้นก็เต้นตามได้ ดังนั้นจะเห็นว่าสื่อโทรทัศน์มีอิทธิพลต่อเด็กมาก รองจากสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน เด็กเห็นสิ่งแวดล้อม เด็กอยู่กับเพื่อน ในหนึ่งวันเด็กใช้ชีวิตในโรงเรียนเป็น 10 กว่าชั่วโมง การที่มีครูเข้ามาสอนเด็กจะรู้สึกเหมือนถูกยัดเยียด ธรรมชาติของเด็กเมื่อเจอแต่วิชาการเด็กก็จะเบื่อ มองในหนังสือก็เป็นเรื่องเดียวกับที่ครูสอน เด็กก็จะปิดตงนั้น ขณะที่เด็กมีเวลาอยู่ในโรงเรียนมากกว่าการดูโทรทัศน์ก็จริง แต่สื่อโทรทัศน์มีความหลากหลายมากกว่า จึงทำให้เด็กจำได้ง่ายกว่า คำพูดทุกคำในโทรทัศน์เด็กจะจำได้ สิ่งต่าง ๆ ที่ถ่ายทอดในโทรทัศน์เด็กจะจำและทำตาม เช่น โฆษณาไม่ได้บอกทุกช่องแต่เด็กร้องเพลงโฆษณานั้นได้แม้ระยะเวลาสั้นกว่าละคร เหมือนเป็นครูของเด็กอย่างหนึ่งที่ดูแล้วชื่นชอบและอยากทำตาม⁶⁷

ส่วนที่ 2 ข้อมูลจากแบบสอบถาม

ในส่วนของการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเด็กอายุระหว่าง 6-12 ปี ด้วยแบบสอบถาม จำนวนรวมทั้งสิ้น 400 ราย ขอนำเสนอเป็น 3 ส่วน ในรูปตารางและคำอธิบาย ดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. พฤติกรรมการเปิดรับสื่อโทรทัศน์
3. ความคิดเห็นที่มีต่อรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปในที่นี้จะนำเสนอเกี่ยวกับเพศ อายุ ชั้นเรียน ช่วงเวลาที่กลับถึงบ้าน กิจกรรมที่ทำวันจันทร์-วันศุกร์ ในแต่ละช่วงเวลาตั้งแต่ 16.00-22.00 น. ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

⁶⁷ สัมภาษณ์ สโรชินี ไชยภัทรานนท์, Producer บริษัท ทีเอ็น ทอล์ค จำกัด

ตารางที่ 1

แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ

เพศ	ร้อยละ	จำนวน
ชาย	50.25	201
หญิง	49.75	199
รวม	100.00	400

จากตารางที่ 1 พบว่ามีกลุ่มตัวอย่างเพศชาย และกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงจำนวนใกล้เคียงกัน เพศชายมีร้อยละ 50.25 และเพศหญิงร้อยละ 49.75

ตารางที่ 2

แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ

อายุ	ร้อยละ	จำนวน
6 ปี	1.50	6
7 ปี	2.75	11
8 ปี	6.00	24
9 ปี	8.75	35
10 ปี	13.50	54
11 ปี	31.50	126
12 ปี	36.00	144
รวม	100.00	400

จากตารางที่ 2 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีอายุ 12 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.0 รองลงมาคือ อายุ 11 ปี ร้อยละ 31.5 และ 10 ปี ร้อยละ 13.5 ตามลำดับ

ตารางที่ 3

แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามชั้นเรียน

ชั้นเรียน	ร้อยละ	จำนวน
ประถมศึกษาปีที่ 1	1.25	5
ประถมศึกษาปีที่ 2	5.75	23
ประถมศึกษาปีที่ 3	8.00	32
ประถมศึกษาปีที่ 4	11.50	46
ประถมศึกษาปีที่ 5	12.75	51
ประถมศึกษาปีที่ 6	60.75	243
รวม	100.00	400

จากตารางที่ 3 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 คิดเป็นร้อยละ 60.75 รองลงมา คือชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ร้อยละ 12.75 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 11.50 ตามลำดับ

ตารางที่ 4

แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามช่วงเวลาที่กลับถึงบ้าน

ช่วงเวลา	ร้อยละ	จำนวน
ก่อน 16.00 น.	27.75	111
16.00-18.00 น.	66.50	266
18.01-20.00 น.	5.50	22
20.01-22.00 น.	0.25	1
รวม	100.00	400

จากตารางที่ 4 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่กลับถึงบ้านในช่วงเวลา 16.00-18.00 น. คิดเป็นร้อยละ 66.5 รองลงมาคือช่วงเวลาก่อน 16.00 น. ร้อยละ 27.75 และช่วงเวลา 18.01-20.00 น. ร้อยละ 5.5 ตามลำดับ

ตารางที่ 5

แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามกิจกรรมที่ทำ
ตั้งแต่วันจันทร์-วันศุกร์ ในช่วงเวลา 16.00-17.00 น.

กิจกรรม	อันดับที่ 1		อันดับที่ 2		อันดับที่ 3		รวม จำนวน
	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	
เดินทางกลับบ้าน	50.5	201	18.4	59	10.8	21	281
อยู่โรงเรียนทำกิจกรรม	15.8	63	5.0	16	0.5	1	80
เรียนพิเศษ	8.5	34	7.5	24	1.5	3	61
เดินเที่ยวเล่นตามสถานที่ต่าง ๆ	0.8	3	3.4	11	0.0	0	14
อ่านหนังสือ	0.8	3	6.8	22	6.1	12	37
เล่นคอมพิวเตอร์	2.5	10	5.3	17	7.7	15	42
ดูโทรทัศน์	2.0	8	9.4	30	14.9	29	67
ฟังเพลง	0.5	2	1.5	5	4.1	8	15
วิ่งเล่นออกกำลังกาย	6.0	24	10.3	33	9.7	19	76
ทำการบ้าน	8.8	35	19.1	61	20.6	40	136
ดูแลหรือเล่นกับสัตว์เลี้ยง	0.0	0	1.5	5	2.0	4	9
รับประทานอาหาร	0.5	2	1.5	5	5.6	11	18
อาบน้ำ	2.3	9	6.8	22	11.3	22	53
ทำงานบ้าน	0.5	2	2.5	8	3.6	7	17
นอนหลับ	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0
อื่น ๆ	0.5	2	0.3	1	1.0	2	5
รวม	100	398	100	319	100	194	

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 5 พบว่ากิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างทำเป็นอันดับ 1 มากที่สุด ในช่วงเวลา 16.00-17.00 น. ระหว่างวันจันทร์-ศุกร์ คือ กำลังเดินทางกลับบ้าน คิดเป็นร้อยละ 50.5 รองลงมา คือ อยู่โรงเรียนทำกิจกรรม ร้อยละ 15.8 และ ทำการบ้าน ร้อยละ 8.8 ตามลำดับ

สำหรับกิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างทำเป็นอันดับที่ 2 มากที่สุดคือ ทำการบ้าน คิดเป็นร้อยละ 19.1 รองลงมาคือ เดินทางกลับบ้าน ร้อยละ 18.4 และวิ่งเล่นออกกำลังกาย ร้อยละ 10.3 ตามลำดับ

ส่วนกิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างตอบเป็นอันดับที่ 3 มากที่สุดคือ ทำการบ้าน คิดเป็นร้อยละ 20.6 รองลงมาคือ ดูโทรทัศน์ ร้อยละ 14.9 และอาบน้ำ ร้อยละ 11.3 ตามลำดับ

เมื่อนำจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เลือกทำกิจกรรมในแต่ละประเภททั้ง 3 อันดับ มารวมกัน พบว่า กิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างทำจำนวนมากที่สุดคือ เดินทางกลับบ้าน รองลงมาคือ ทำการบ้าน และอยู่โรงเรียนทำกิจกรรม ตามลำดับ

ตารางที่ 6

แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามกิจกรรมที่ทำ
ตั้งแต่วันจันทร์-วันศุกร์ในช่วงเวลา 17.01-18.00 น.

กิจกรรม	อันดับที่ 1		อันดับที่ 2		อันดับที่ 3		รวม จำนวน
	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	
เดินทางกลับบ้าน	9.3	37	1.9	6	1.6	3	46
อยู่โรงเรียนทำกิจกรรม	2.0	8	0.0	0	0.0	0	8
เรียนพิเศษ	2.0	8	0.6	2	0.5	1	11
เดินเที่ยวเล่นตามสถานที่ต่าง ๆ	3.5	14	2.9	9	2.1	4	27
อ่านหนังสือ	3.5	14	6.5	20	10.9	20	54
เล่นคอมพิวเตอร์	5.8	23	8.5	26	7.6	14	63
ดูโทรทัศน์	13.3	53	15.4	47	14.2	26	126
ฟังเพลง	1.8	7	7.8	24	6.0	11	42
วิ่งเล่นออกกำลังกาย	15.0	60	9.1	28	6.0	11	99
ทำการบ้าน	16.5	66	11.8	36	10.9	20	122
ดูแลหรือเล่นกับสัตว์เลี้ยง	2.8	11	3.2	10	6.0	11	32
รับประทานอาหาร	11.5	46	12.7	39	16.4	30	115
อาบน้ำ	8.3	33	11.8	36	9.8	18	87
ทำงานบ้าน	4.5	18	4.9	15	5.4	10	43
นอนหลับ	0.0	0	0.6	2	1.6	3	5
อื่น ๆ	0.5	2	1.6	5	0.0	0	7
รวม	100	400	100	305	100	182	

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 6 พบว่ากิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างทำมากที่สุดเป็นอันดับหนึ่งในช่วงเวลา 17.01-18.00 น. ระหว่างวันจันทร์-ศุกร์ คือ ทำการบ้าน คิดเป็นร้อยละ 16.5 รองลงมาคือ วิ่งเล่น ออกกำลังกาย ร้อยละ 15.0 และ ดูโทรทัศน์ ร้อยละ 13.3 ตามลำดับ

สำหรับกิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างทำเป็นอันดับที่ 2 มากที่สุดคือ ดูโทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 15.4 รองลงมาคือ รับประทานอาหาร ร้อยละ 12.7 และทำการบ้าน กับอาบน้ำ อย่างละร้อยละ 11.8 ตามลำดับ

ส่วนกิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างตอบเป็นอันดับที่ 3 มากที่สุดคือ รับประทานอาหาร คิดเป็นร้อยละ 16.4 รองลงมาคือ ดูโทรทัศน์ ร้อยละ 14.2 และทำการบ้าน กับอ่านหนังสือ อย่างละร้อยละ 10.9 ตามลำดับ

เมื่อนำจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เลือกทำกิจกรรมในแต่ละประเภททั้ง 3 อันดับ มารวมกัน พบว่า กิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างทำจำนวนมากที่สุดคือ ดูโทรทัศน์ รองลงมาคือ ทำการบ้าน และ รับประทานอาหาร ตามลำดับ

ตารางที่ 7

แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามกิจกรรมที่ทำ
ตั้งแต่วันจันทร์-วันศุกร์ในช่วงเวลา 18.01-19.00 น.

กิจกรรม	อันดับที่ 1		อันดับที่ 2		อันดับที่ 3		รวม จำนวน
	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	
เดินทางกลับบ้าน	2.5	10	0.7	2	0.6	1	13
อยู่โรงเรียนทำกิจกรรม	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0
เรียนพิเศษ	0.3	1	0.0	0	0.0	0	2
เดินเที่ยวเล่นตามสถานที่ต่าง ๆ	1.8	7	1.8	5	1.3	2	14
อ่านหนังสือ	6.3	25	6.4	18	11.1	17	60
เล่นคอมพิวเตอร์	4.3	17	4.6	13	5.8	9	39
ดูโทรทัศน์	44.8	179	22.8	64	17.6	27	270
ฟังเพลง	2.8	11	7.1	20	5.8	9	40
วิ่งเล่นออกกำลังกาย	5.5	22	3.5	10	4.5	7	39
ทำการบ้าน	6.3	25	9.3	26	5.2	8	59
ดูแลหรือเล่นกับสัตว์เลี้ยง	0.5	2	3.2	9	7.8	12	23
รับประทานอาหาร	14.0	56	18.9	53	15.6	24	133
อาบน้ำ	9.0	36	14.6	41	11.7	18	95
ทำงานบ้าน	1.8	7	6.0	17	7.8	12	36
นอนหลับ	0.5	2	0.4	1	4.5	7	10
อื่น ๆ	0.0	0	0.7	2	0.0	0	2
รวม	100	400	100	281	100	153	

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 7 พบว่ากิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างทำมากที่สุดเป็นอันดับหนึ่งในช่วงเวลา 18.01-19.00 น. ระหว่างวันจันทร์-ศุกร์ คือ ดูโทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 44.8 รองลงมาคือ รับประทานอาหาร ร้อยละ 14.0 และ อาบน้ำ ร้อยละ 9.0 ตามลำดับ

สำหรับกิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างทำเป็นอันดับที่ 2 มากที่สุดคือ ดูโทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 22.8 รองลงมาคือ รับประทานอาหาร ร้อยละ 18.9 และ อาบน้ำ ร้อยละ 14.6 ตามลำดับ

ส่วนกิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างตอบเป็นอันดับที่ 3 มากที่สุดคือ ดูโทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 17.6 รองลงมาคือ รับประทานอาหาร ร้อยละ 15.6 และ อาบน้ำ ร้อยละ 11.7 ตามลำดับ

เมื่อนำจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เลือกทำกิจกรรมในแต่ละประเภททั้ง 3 อันดับ มารวมกัน พบว่า กิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างทำจำนวนมากที่สุดคือ ดูโทรทัศน์ รองลงมาคือ รับประทานอาหาร และอาบน้ำ ตามลำดับ

ตารางที่ 8

แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามกิจกรรม

ที่ทำตั้งแต่วันจันทร์-วันศุกร์ในช่วงเวลา 19.01-20.00 น.

กิจกรรม	อันดับที่ 1		อันดับที่ 2		อันดับที่ 3		รวม จำนวน
	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	
เดินทางกลับบ้าน	0.5	2	0.0	0	0.0	0	2
อยู่โรงเรียนทำกิจกรรม	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0
เรียนพิเศษ	0.8	3	0.0	0	0.0	0	3
เดินเที่ยวเล่นตามสถานที่ต่าง ๆ	0.5	2	0.0	0	1.7	2	4
อ่านหนังสือ	5.6	22	10.8	27	9.4	11	60
เล่นคอมพิวเตอร์	6.8	27	4.4	11	6.0	7	45
ดูโทรทัศน์	43.7	173	25.3	63	15.4	18	254
ฟังเพลง	2.8	11	4.4	11	17.1	20	42
วิ่งเล่นออกกำลังกาย	2.8	11	0.8	2	0.9	1	14
ทำการบ้าน	4.5	18	6.8	17	6.0	7	42
ดูแลหรือเล่นกับสัตว์เลี้ยง	2.3	9	2.4	6	4.2	5	20
รับประทานอาหาร	11.9	47	16.9	42	9.4	11	100
อาบน้ำ	8.3	33	17.7	44	14.5	17	94
ทำงานบ้าน	2.0	8	3.2	8	6.8	8	24
นอนหลับ	7.5	30	6.8	17	8.5	10	57
อื่น ๆ	0.0	0	0.4	1	0.0	0	1
รวม	100	396	100	249	100	117	

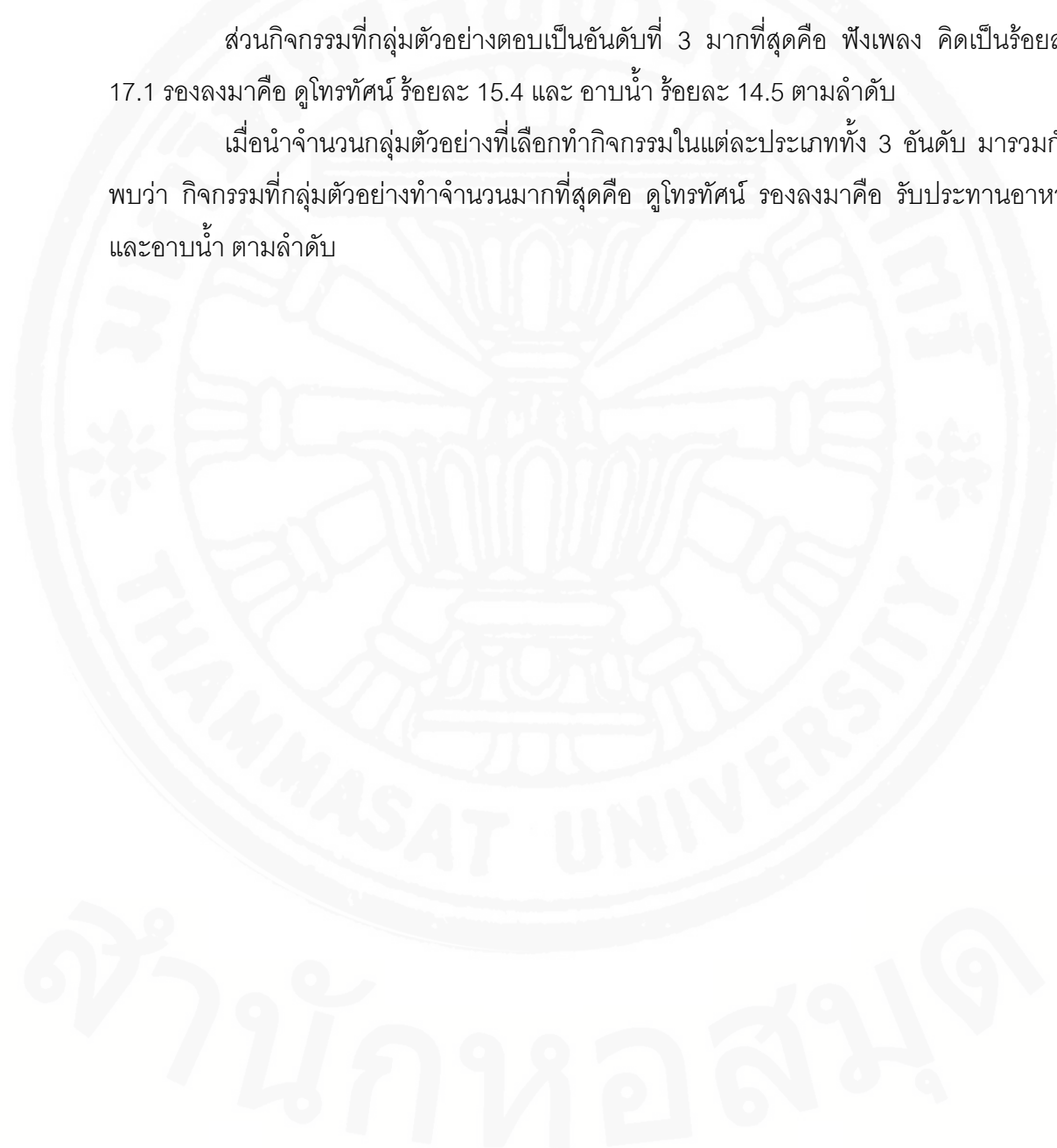
หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 8 พบว่ากิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างทำมากที่สุดเป็นอันดับหนึ่งในช่วงเวลา 19.01-20.00 น. ระหว่างวันจันทร์-ศุกร์ คือ ดูโทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 43.7 รองลงมาคือ รับประทานอาหาร ร้อยละ 11.9 และ อาบน้ำ ร้อยละ 8.3 ตามลำดับ

สำหรับกิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างทำเป็นอันดับที่ 2 มากที่สุดคือ ดูโทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 25.3 รองลงมาคือ อาบน้ำ ร้อยละ 17.7 และ รับประทานอาหาร ร้อยละ 16.9 ตามลำดับ

ส่วนกิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างตอบเป็นอันดับที่ 3 มากที่สุดคือ ฟังเพลง คิดเป็นร้อยละ 17.1 รองลงมาคือ ดูโทรทัศน์ ร้อยละ 15.4 และ อาบน้ำ ร้อยละ 14.5 ตามลำดับ

เมื่อนำจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เลือกทำกิจกรรมในแต่ละประเภททั้ง 3 อันดับ มารวมกัน พบว่า กิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างทำจำนวนมากที่สุดคือ ดูโทรทัศน์ รองลงมาคือ รับประทานอาหาร และอาบน้ำ ตามลำดับ

ตารางที่ 9

แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามกิจกรรมที่ทำ
ตั้งแต่วันจันทร์-วันศุกร์ในช่วงเวลา 20.01-21.00 น.

กิจกรรม	อันดับที่ 1		อันดับที่ 2		อันดับที่ 3		รวม จำนวน
	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	
เดินทางกลับบ้าน	0.3	1	0.0	0	0.0	0	1
อยู่โรงเรียนทำกิจกรรม	0.3	1	0.0	0	0.0	0	1
เรียนพิเศษ	0.3	1	0.0	0	0.0	0	1
เดินเที่ยวเล่นตามสถานที่ต่าง ๆ	0.5	2	1.3	2	1.4	1	5
อ่านหนังสือ	5.7	21	6.9	11	19.2	14	46
เล่นคอมพิวเตอร์	2.9	11	3.8	6	4.1	3	20
ดูโทรทัศน์	41.8	154	15.8	25	9.6	7	186
ฟังเพลง	1.4	5	8.2	13	9.6	7	25
วิ่งเล่นออกกำลังกาย	1.4	5	1.3	2	2.7	2	9
ทำการบ้าน	3.2	12	4.4	7	2.7	2	21
ดูแลหรือเล่นกับสัตว์เลี้ยง	0.3	1	3.2	5	8.2	6	12
รับประทานอาหาร	6.0	22	7.6	12	1.4	1	35
อาบน้ำ	6.0	22	19.0	30	8.2	6	58
ทำงานบ้าน	1.4	5	1.3	2	5.5	4	11
นอนหลับ	28.2	104	27.2	43	27.4	20	167
อื่น ๆ	0.3	1	0.0	0	0.0	0	1
รวม	100	368	100	158	100	73	

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 9 พบว่ากิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างทำมากที่สุดเป็นอันดับหนึ่งในช่วงเวลา 20.01-21.00 น. ระหว่างวันจันทร์-ศุกร์ คือ ดูโทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 41.8 รองลงมาคือ นอนหลับ ร้อยละ 28.2 และรับประทานอาหาร กับอาบน้ำ อย่างละร้อยละ 6.0 ตามลำดับ

สำหรับกิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างทำเป็นอันดับที่ 2 มากที่สุดคือ นอนหลับ คิดเป็นร้อยละ 27.2 รองลงมาคือ อาบน้ำ ร้อยละ 19.0 และ ดูโทรทัศน์ ร้อยละ 15.8 ตามลำดับ

ส่วนกิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างตอบเป็นอันดับที่ 3 มากที่สุดคือ นอนหลับ คิดเป็นร้อยละ 27.4 รองลงมาคือ อ่านหนังสือ ร้อยละ 19.2 และดูโทรทัศน์ กับฟังเพลง อย่างละร้อยละ 9.6 ตามลำดับ

เมื่อนำจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เลือกทำกิจกรรมในแต่ละประเภททั้ง 3 อันดับ มารวมกัน พบว่า กิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างทำจำนวนมากที่สุดคือ ดูโทรทัศน์ รองลงมาคือ นอนหลับ และอาบน้ำ ตามลำดับ

ตารางที่ 10

แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามกิจกรรมที่ทำ
ตั้งแต่วันจันทร์-วันศุกร์ในช่วงเวลา 21.01-22.00 น.

กิจกรรม	อันดับที่ 1		อันดับที่ 2		อันดับที่ 3		รวม จำนวน
	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	
เดินทางกลับบ้าน	0.7	2	0.0	0	0.0	0	2
อยู่โรงเรียนทำกิจกรรม	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0
เรียนพิเศษ	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0
เดินเที่ยวเล่นตามสถานที่ต่าง ๆ	0.4	1	0.0	0	0.0	0	1
อ่านหนังสือ	2.6	7	4.1	4	2.8	1	12
เล่นคอมพิวเตอร์	2.2	6	2.1	2	0.0	0	8
ดูโทรทัศน์	25.6	70	7.2	7	0.0	0	77
ฟังเพลง	0.7	2	7.2	7	2.8	1	10
วิ่งเล่นออกกำลังกาย	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0
ทำการบ้าน	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0
ดูแลหรือเล่นกับสัตว์เลี้ยง	0.4	1	6.2	6	0.0	0	7
รับประทานอาหาร	0.4	1	1.0	1	2.8	1	3
อาบน้ำ	2.6	7	10.3	10	2.8	1	18
ทำงานบ้าน	1.1	3	0.0	0	0.0	0	3
นอนหลับ	63.3	173	61.9	60	88.8	32	265
อื่น ๆ	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0
รวม	100	273	100	97	100	36	

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 10 พบว่ากิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างทำมากที่สุดเป็นอันดับหนึ่งในช่วงเวลา 21.01-22.00 น. ระหว่างวันจันทร์-ศุกร์ คือ นอนหลับ คิดเป็นร้อยละ 63.3 รองลงมาคือ ดูโทรทัศน์ ร้อยละ 25.6 และอ่านหนังสือกับอาบน้ำอย่างละ ร้อยละ 2.6 ตามลำดับ

สำหรับกิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างทำเป็นอันดับที่ 2 มากที่สุดคือ นอนหลับ คิดเป็นร้อยละ 61.9 รองลงมาคือ อาบน้ำ ร้อยละ 10.3 และดูโทรทัศน์ กับฟังเพลง อย่างละร้อยละ 7.2 ตามลำดับ

ส่วนกิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างตอบเป็นอันดับที่ 3 มากที่สุดคือ นอนหลับ คิดเป็นร้อยละ 88.8 รองลงมามี 4 กิจกรรม คือ อ่านหนังสือ ฟังเพลง รับประทานอาหาร และอาบน้ำ อย่างละ ร้อยละ 2.8 ตามลำดับ

เมื่อนำจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เลือกทำกิจกรรมในแต่ละประเภททั้ง 3 อันดับ มารวมกัน พบว่า กิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างทำจำนวนมากที่สุดคือ นอนหลับ รองลงมาคือ ดูโทรทัศน์ และ อาบน้ำ ตามลำดับ

2. พฤติกรรมการเปิดรับสื่อโทรทัศน์

เป็นการศึกษากลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับ ช่วงเวลาต่าง ๆ ที่ดูโทรทัศน์วันจันทร์-ศุกร์ ระยะเวลาที่ใช้ดูต่อวัน ช่วงเวลาที่ดูวันเสาร์-อาทิตย์ ระยะเวลาที่ใช้ดู พฤติกรรมการดูโทรทัศน์เมื่อถึงช่วงโฆษณา รายการโทรทัศน์สำหรับเด็กที่ชอบดู และสิ่งที่ได้รับจากรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก

ตารางที่ 11

แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม

ช่วงเวลาที่ดูโทรทัศน์ในวันจันทร์-วันศุกร์

ช่วงเวลา	ร้อยละ	จำนวน
16.01-18.00 น.	11.00	44
18.01-20.00 น.	67.00	268
20.01-22.00 น.	20.25	81
22.01-24.00 น.	1.75	7
รวม	100.00	400

จากตารางที่ 11 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ดูโทรทัศน์ในวันจันทร์-วันศุกร์ ในช่วงเวลา 18.01-20.00 น. มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 67.00 รองลงมาคือช่วงเวลา 20.01-22.00 น. คิดเป็นร้อยละ 20.25 และช่วงเวลา 16.01-18.00 น. คิดเป็นร้อยละ 11.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 12

แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม
ระยะเวลาที่ดูโทรทัศน์ต่อวันในวันจันทร์-วันศุกร์

ระยะเวลา	ร้อยละ	จำนวน
ไม่ได้ดูเลย	-	-
ต่ำกว่า 1 ชั่วโมง	8.25	33
1-2 ชั่วโมง	32.50	130
2-3 ชั่วโมง	36.25	145
3-4 ชั่วโมง	13.75	55
4-5 ชั่วโมง	6.25	25
มากกว่า 5 ชั่วโมง	3.00	12
รวม	100.00	400

จากตารางที่ 12 พบว่าระยะเวลาที่กลุ่มตัวอย่างดูโทรทัศน์ต่อวันในวันจันทร์-วันศุกร์ ดู 2-3 ชั่วโมง มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 36.25 รองลงมาคือดู 1-2 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 32.50 และดู 3-4 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 13.75 ตามลำดับ

ตารางที่ 13

แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม

ช่วงเวลาที่ดูโทรทัศน์ในวันเสาร์-วันอาทิตย์

ช่วงเวลา	ร้อยละ	จำนวน
06.00-08.00 น.	22.00	88
08.01-10.00 น.	45.00	180
10.01-12.00 น.	11.00	44
12.01-14.00 น.	6.25	25
14.01-16.00 น.	3.75	15
16.01-18.00 น.	1.25	5
18.01-20.00 น.	4.75	19
20.01-22.00 น.	5.00	20
22.01-24.00 น.	1.00	4
รวม	100.00	400

จากตารางที่ 13 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ดูโทรทัศน์ในวันเสาร์-วันอาทิตย์ในช่วงเวลา 08.01-10.00 น. มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45.00 รองลงมาคือช่วงเวลา 06.00-08.00 น. คิดเป็นร้อยละ 22.00 และช่วงเวลา 10.01-12.00 น. คิดเป็นร้อยละ 11.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 14

แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม
ระยะเวลาที่ดูโทรทัศน์ต่อวันในวันเสาร์-วันอาทิตย์

ระยะเวลา	ร้อยละ	จำนวน
ไม่ได้ดูเลย	0.50	2
ต่ำกว่า 1 ชั่วโมง	4.50	18
1-2 ชั่วโมง	16.50	66
2-3 ชั่วโมง	21.75	87
3-4 ชั่วโมง	17.50	70
4-5 ชั่วโมง	17.50	70
มากกว่า 5 ชั่วโมง	21.75	87
รวม	100.00	400

จากตารางที่ 14 พบว่าระยะเวลาที่กลุ่มตัวอย่างดูโทรทัศน์ต่อวันในวันเสาร์-วันอาทิตย์ ดู 2-3 ชั่วโมง กับมากกว่า 5 ชั่วโมง มากที่สุดเท่ากันคิดเป็นร้อยละ 21.75 รองลงมาคือ ดู 3-4 ชั่วโมง กับ 4-5 ชั่วโมง เท่ากันคิดเป็นร้อยละ 17.50 และดู 1-2 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 16.50 ตามลำดับ

และพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้เวลาดูโทรทัศน์ต่อวันในวันเสาร์-วันอาทิตย์ มากกว่า 2 ชั่วโมงขึ้นไป

ตารางที่ 15

แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามพฤติกรรมเมื่อถึงช่วงโฆษณา

วิธีปฏิบัติ	ร้อยละ	จำนวน
เปลี่ยนช่อง	37.75	151
ดูโฆษณานั้นโดยไม่เปลี่ยนช่อง	42.75	171
ลุกขึ้นไปทำกิจกรรมอย่างอื่น	17.50	70
อื่น ๆ	2.00	8
รวม	100.00	400

จากตารางที่ 15 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมเมื่อถึงช่วงโฆษณามากที่สุด คือ ดูโฆษณานั้นโดยไม่เปลี่ยนช่อง คิดเป็นร้อยละ 42.75 รองลงมาคือเปลี่ยนช่อง คิดเป็นร้อยละ 37.75 และลุกขึ้นไปทำกิจกรรมอย่างอื่น คิดเป็นร้อยละ 17.50 ตามลำดับ

ตารางที่ 16

แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม

รายการโทรทัศน์สำหรับเด็กที่ชอบดู

รายการ	ร้อยละ	จำนวน
ช่อง 3 ดาวอัจฉริยะ	2.80	11
ทอล์ค ออฟ เดอะ ทาวน์	0.50	2
ทุ่งแสงตะวัน	0.30	1
จิ๋วแจ๋ว Cooking Club	0.30	1
สภาเด็ก	3.50	14
ละครพระอภัยมณี	0.50	2
Picture Game	0.50	2
ช่อง 5 บ้านการ์ตูน	0.50	2
สำรวจโลก	1.80	7
ส่องโลก	0.30	1
เกมสมอลทอล์ค	6.00	24
ไอแอมตูน	1.00	4
ช่อง 7 คุยกับคิด	0.50	2
คิดดีดี	1.00	4
การ์ตูนชน 100%	0.50	2
หลวงพ่อกับหมู่บ้านจ๊กจั่น	0.80	3
ดาตฟ้าท้าทดลอง	4.00	16
หนูมานชาญสมร	2.30	9
เจ้าขุนทอง	0.50	2
ดิสนีย์คลับ	4.50	18
โกมินทร์	0.30	1
กล้วยหอมจอมชน	0.30	1
สิงห์ไกรภพ	0.30	1

ตารางที่ 16 (ต่อ)

รายการ	ร้อยละ	จำนวน
ช่อง 9 โลกการ์ตูนมหาสนุก	1.50	6
เกมคนเก่งกับ LG	0.50	2
เกมทศกัณฐ์เด็ก	6.50	26
เกมทศกัณฐ์	2.50	10
ช่อง 9 การ์ตูน	4.80	139
ซูเปอร์จิ๋ว	2.80	11
แดนสนธยา	0.80	3
ช่อง ITV ละครวัยชนคนมหัศจรรย์	4.80	59
เกมเศรษฐี	1.50	6
เวทีคนเก่ง	0.30	1
เปิดโลกสีเขียว	0.50	2
อื่น ๆ UBC Spark	0.50	2
Cartoon Network	0.30	1
ซูเปอร์สปอร์ต	0.30	1
สโมสรศิลปะ	0.30	1
รวม	100.00	400

จากตารางที่ 16 พบว่ารายการโทรทัศน์สำหรับเด็กที่กลุ่มตัวอย่างชอบดูมากที่สุดคือ รายการช่อง 9 การ์ตูน คิดเป็นร้อยละ 34.80 รองลงมาได้แก่ ละครวัยชนคนมหัศจรรย์ คิดเป็นร้อยละ 14.80 เกมทศกัณฐ์เด็ก คิดเป็นร้อยละ 6.50 และเกมสมอลทอล์ค คิดเป็นร้อยละ 6.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 17

แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสิ่งที่คิดว่าได้จากรายการ

สิ่งที่ได้จากรายการ	ร้อยละ	จำนวน
สนุก/สนุกสนาน	35.00	140
ความรู้	21.50	86
เพลิดเพลิน	3.00	12
สนุก มีรบกวน	1.00	4
คติเตือนใจ/ข้อคิด	3.00	12
ความคิดสร้างสรรค์	0.80	3
สนุก ตื่นเต้น	0.80	3
ได้สาระ	2.80	11
สนุก ได้ข้อคิด/แง่คิด	3.80	15
วิธีการทำอาหาร	0.50	2
ความบันเทิง	2.30	9
รู้จักคนมากขึ้น /รู้ว่าใครเป็นใคร	4.50	18
รู้เรื่องวิทยาศาสตร์	2.50	10
เรียนรู้ภาษาอังกฤษ	2.00	8
ได้ท่องเที่ยวไปกับรายการ	1.00	4
ได้ความรู้ สนุก	9.30	37
มีแข่งขัน	0.50	2
รู้เรื่องวรรณคดี	0.50	2
สนุก ได้รู้ประวัติศาสตร์	1.80	7
ความรู้ บันเทิง	1.30	5
สนุก ตลก	1.00	4
ทักษะกีฬา	0.30	1
ได้ความคิดเห็นของเด็ก	1.00	4
วาดรูปได้	0.30	1
รวม	100.00	400

จากตารางที่ 17 พบว่ากลุ่มตัวอย่างคิดว่าสิ่งที่ได้จากรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กมากที่สุด คือ ความสนุกสนาน คิดเป็นร้อยละ 35.00 รองลงมาคือ ได้ความรู้ คิดเป็นร้อยละ 21.50 และได้ทั้งความรู้ และความสนุกคิดเป็นร้อยละ 9.30 ตามลำดับ

3. ความคิดเห็นที่มีต่อรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก

เป็นการศึกษากลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับ ความพอเพียงของรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กในแต่ละวัน และในช่วงเวลา 16.00-22.00 น. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเพิ่มรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กในช่วงเวลา 16.00-22.00 น. ความเห็นเกี่ยวกับช่วงเวลาที่เด็กควรดูโทรทัศน์ในวันจันทร์-ศุกร์ และวันเสาร์-อาทิตย์ ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบรายการโทรทัศน์ที่อยากชม และเหตุผลที่เลือก

ตารางที่ 18

แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นเรื่อง
ความพอเพียงของรายการโทรทัศน์ที่เหมาะสมสำหรับเด็กในแต่ละวัน

ความพอเพียง	ร้อยละ	จำนวน
พอแล้ว	55.00	220
มีน้อยไป	42.00	168
มีมากไป	3.00	12
รวม	100.00	400

จากตารางที่ 18 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่าความพอเพียงของรายการโทรทัศน์ที่เหมาะสมสำหรับเด็กในแต่ละวันมีพอแล้วคิดเป็นร้อยละ 55.00 รองลงมาตอบว่ามีน้อยไป คิดเป็นร้อยละ 42.00 และตอบว่ามีมากไป คิดเป็นร้อยละ 3.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 19

แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นเรื่องความพอเพียง
ของรายการโทรทัศน์ที่เหมาะสมสำหรับเด็ก ในช่วง 16.00-22.00 น.

ความพอเพียง	ร้อยละ	จำนวน
พอแล้ว	49.00	196
มีน้อยไป	48.00	192
มีมากไป	3.00	12
รวม	100.00	400

จากตารางที่ 19 พบว่ากลุ่มตัวอย่างตอบว่ารายการโทรทัศน์ที่เหมาะสมสำหรับเด็กในช่วง 16.00-22.00 น. มีพอแล้ว และมีน้อยไป พอ ๆ กัน คือ ร้อยละ 49.00 และร้อยละ 48.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 20

แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับการเพิ่มรายการโทรทัศน์ที่เหมาะสมสำหรับเด็กในช่วงเวลา 16.00-22.00 น.

ความคิดเห็น	ร้อยละ	จำนวน
เห็นด้วย	85.00	340
ไม่เห็นด้วย	15.00	60
รวม	100.00	400

จากตารางที่ 20 พบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับการเพิ่มรายการโทรทัศน์ที่เหมาะสมสำหรับเด็กในช่วงเวลา 16.00-22.00 น. ของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยที่ให้เพิ่ม คิดเป็นร้อยละ 85.00 และไม่เห็นด้วยคิดเป็นร้อยละ 15.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 21

แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเหตุผลที่เห็นด้วยกับการเพิ่ม
รายการโทรทัศน์ที่เหมาะสมสำหรับเด็กในช่วงเวลา 16.00-22.00 น.

เหตุผลที่เห็นด้วย	ร้อยละ	จำนวน
จำนวนรายการที่มีอยู่ยังน้อยไป	23.50	80
แต่ละรายการมีเวลาออกอากาศสั้นไป	13.50	46
จะได้ชมรายการที่มีประโยชน์มากขึ้น	34.10	116
จะได้มีทางเลือกในการชมรายการมากขึ้น	22.40	76
อื่น ๆ	6.50	22
รวม	100.00	340

จากตารางที่ 21 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยกับการเพิ่มเวลารายการโทรทัศน์สำหรับเด็กในช่วงเวลา 16.00-22.00 น. ให้เหตุผลว่าจะได้ชมรายการที่มีประโยชน์มากขึ้นมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 34.10 รองลงมาให้เหตุผลว่าจำนวนรายการที่มีอยู่ยังมีน้อยไป คิดเป็นร้อยละ 23.50 และให้เหตุผลว่าจะได้มีทางเลือกในการชมรายการมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 22.40 ตามลำดับ

ตารางที่ 22

แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเหตุผลที่ไม่เห็นด้วยกับ
การเพิ่มรายการโทรทัศน์ที่เหมาะสมสำหรับเด็กในช่วงเวลา 16.00-22.00 น.

เหตุผลที่ไม่เห็นด้วย	ร้อยละ	จำนวน
มีรายการมากพออยู่แล้ว	43.30	26
ไม่มีเวลาชมรายการ	23.30	14
คิดว่าไม่มีอะไรแปลกใหม่	8.30	5
ทำให้ไม่ได้ดูรายการที่มีอยู่เดิม	21.70	13
อื่น ๆ	3.30	2
รวม	100.00	60

จากตารางที่ 22 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่เห็นด้วยกับการเพิ่มเวลารายการโทรทัศน์สำหรับเด็กในช่วงเวลา 16.00-22.00 น. ให้เหตุผลว่ามีรายการมากพออยู่แล้วมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 43.3 รองลงมาให้เหตุผลว่าไม่มีเวลาชมรายการ คิดเป็นร้อยละ 23.30 และให้เหตุผลว่าทำให้ไม่ได้ดูรายการที่มีอยู่เดิม คิดเป็นร้อยละ 21.70 ตามลำดับ

ตารางที่ 23

แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความเห็นเกี่ยวกับ
ช่วงเวลาที่เด็กควรดูโทรทัศน์ในวันจันทร์-ศุกร์

ช่วงเวลา	ร้อยละ	จำนวน
06.00-08.00 น.	6.50	26
08.01-10.00 น.	1.75	7
10.01-12.00 น.	1.50	6
12.01-14.00 น.	0.75	3
14.01-16.00 น.	4.00	16
16.01-18.00 น.	34.00	136
18.01-20.00 น.	47.00	188
20.01-22.00 น.	4.50	18
รวม	100.00	400

จากตารางที่ 23 พบว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นว่าช่วงเวลาที่เด็กควรดูโทรทัศน์ ในวันจันทร์-ศุกร์ มากที่สุดคือช่วงเวลา 18.01-20.00 น. คิดเป็นร้อยละ 47.00 รองลงมาคือช่วงเวลา 16.01-18.00 น. คิดเป็นร้อยละ 34.00 และช่วงเวลา 06.00-08.00 น. คิดเป็นร้อยละ 6.50 ตามลำดับ

ตารางที่ 24

แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความเห็นเกี่ยวกับ
ช่วงเวลาที่เด็กควรดูโทรทัศน์ในวันเสาร์-อาทิตย์

ช่วงเวลา	ร้อยละ	จำนวน
06.00-08.00 น.	12.25	49
08.01-10.00 น.	33.00	132
10.01-12.00 น.	13.00	52
12.01-14.00 น.	9.50	38
14.01-16.00 น.	8.25	33
16.01-18.00 น.	9.75	39
18.01-20.00 น.	10.25	41
20.01-22.00 น.	3.00	12
22.01-24.00 น.	1.00	4
รวม	100.00	400

จากตารางที่ 24 พบว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นว่าช่วงเวลาที่เด็กควรดูโทรทัศน์ ในวันเสาร์-อาทิตย์ มากที่สุดคือช่วงเวลา 08.01-10.00 น. คิดเป็นร้อยละ 33.00 รองลงมาคือ ช่วงเวลา 10.01-12.00 น. คิดเป็นร้อยละ 13.00 และช่วงเวลา 06.00-08.00 น. คิดเป็นร้อยละ 12.25 ตามลำดับ

ตารางที่ 25

แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรูปแบบรายการโทรทัศน์ที่อยากชม

รูปแบบ	ร้อยละ	จำนวน
การ์ตูน	13.75	55
ให้ความรู้	4.00	16
การ์ตูน มีสาระความรู้	2.00	8
มีตัวการ์ตูนอยู่ในรายการ	0.50	2
มีตัวตุ๊กตามาโชว์	0.50	2
ธรรมชาติ / วิทยาศาสตร์	1.75	7
ละครมีสอดแทรกความรู้	0.75	3
ถามตอบ ถามปัญหา ข้อคิดเห็น	2.75	51
เด็กเป็นพิธีกร	2.75	11
คุณครูมาสอนให้ความรู้	1.00	4
ความรู้ทั่วไปที่เด็กควรรู้	0.50	2
เด็กได้ประโยชน์	0.75	3
มีสาระเนื้อหา	0.50	2
ให้เด็กมาเล่นเกม แข่งขัน	2.25	9
เกม	2.25	9
ทำอาหาร	1.25	5
มีการ์ตูนมาเล่นิทาน	0.50	2
ให้มีการ์ตูนมาเป็นพิธีกร	3.75	15
การ์ตูนสามมิติ	0.50	2
เล่นเกมเกี่ยวกับภาษาไทย	1.50	6
มีการสอนเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์	1.50	6
เกมสร้างความรู้	2.50	10
ละคร	1.75	5
ให้ข้อคิด	2.25	9
เป็นเรื่องเทคโนโลยี	0.50	2

ตารางที่ 25 (ต่อ)

รูปแบบ	ร้อยละ	จำนวน
สัมภาษณ์ดาราที่ชอบ	0.75	3
การผจญภัยของเด็ก	0.75	3
ตัวการ์ตูนที่มีการสอนคติธรรม	1.00	4
การ์ตูนแนววิทยาศาสตร์	0.50	2
ดาราเล่นละครสอดแทรกความรู้	2.25	9
ให้เด็กแสดงละคร / ละครเด็ก	1.00	4
ตลก ให้ความรู้	1.25	5
สอนความรู้ภาษาอังกฤษ	1.50	6
อะไรก็ได้ / แบบไหนก็ได้	2.75	11
สารคดี	0.50	2
ทายหน้าการ์ตูน	1.00	4
เกมโชว์	2.25	9
การพูดตลก / ตลก	2.75	11
ทดลองเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์	2.50	10
สารคดีความปลอดภัย	0.50	2
สารคดีเรื่องสัตว์	2.00	8
การ์ตูนสอนต่าง ๆ	1.25	5
เกี่ยวกับภาษาญี่ปุ่น	0.50	2
สารคดีคอมพิวเตอร์	0.50	2
การ์ตูนที่ให้ประโยชน์ สาระความรู้	3.25	13
แบบซูเปอร์ฮีโร่	0.25	1
เกี่ยวกับกีฬา	0.75	3
มีเด็กร่วมรายการเยอะ ๆ	0.50	2
การ์ตูนที่ไม่สอดแทรกความรุนแรง	0.25	1
ว่าได้ดีที่มีการ์ตูนสอดแทรก	0.25	1
สู้รบ แบบใช้ธนู ดาบ เกราะ อัศวิน	0.25	1
สนุก แทรกสาระ	2.50	10

ตารางที่ 25 (ต่อ)

รูปแบบ	ร้อยละ	จำนวน
การ์ตูนแทรกตอนต้นรายการ	0.25	1
สลับเปลี่ยนดาราเป็นพิธีกร	0.25	1
เล่นเกมเป็นครอบครัว	0.25	1
งานศิลปะต่าง ๆ	0.25	1
เพลงสนุก ๆ	0.75	3
ท่องเที่ยว	0.75	3
เรื่องผี ๆ	0.25	1
การเดินแบบของเด็ก	0.25	1
การ์ตูน เวทมนตร์	0.25	1
การ์ตูนเล่นกับคน	1.00	4
มายากล	0.25	1
ไม่ตอบ	0.50	2
รวม	100.00	400

จากตารางที่ 25 พบว่ารูปแบบรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กที่กลุ่มตัวอย่างอยากชมมากที่สุดเป็นรูปแบบรายการการ์ตูน คิดเป็นร้อยละ 13.75 รองลงมาคือ การถามตอบ ตอบปัญหา ข้อคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 12.75 และอยากให้เป็นรายการที่ให้ความรู้ คิดเป็นร้อยละ 4.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 26

แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเหตุผล
ที่เลือกรูปแบบรายการโทรทัศน์ที่อยากชม

เหตุผล	ร้อยละ	จำนวน
สนุก / สนุกสนาน	14.50	58
อยากให้ประเทศเจริญก้าวหน้า	0.50	2
เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัว	0.50	2
สนุก ได้ความรู้สาระ	7.75	31
อยากหาความรู้	1.75	7
นำไปใช้ในชีวิตจริง	3.50	14
พิธีกรน่ารักดีเหมือนกัน	0.50	2
ครูสอนได้ดีกว่าคนอื่น	0.50	2
มีความรู้เพิ่มขึ้น/ได้ความรู้	23.25	93
เด็กได้พัฒนาสมอง	0.50	2
ชอบการ์ตูน อาจแฝงด้วยความรู้	1.25	5
เด็กได้ผ่อนคลาย มีความสุข	1.50	6
ชอบดู เพลิน	5.25	21
สนุก ชอบการ์ตูน	3.00	12
ตัวการ์ตูนเหมือนจริง	1.50	6
ทำให้เด็กตื่นเต้น	0.75	3
ได้ใช้ภาษาไทยได้ถูกต้อง	1.00	4
ได้ดูการทดลองวิทยาศาสตร์	1.00	4
ทำให้เด็กรู้จักพัฒนาความคิด	1.25	5
ให้เด็กได้แสดงความคิดเห็น	0.50	2
เรื่องเทคโนโลยีเอามาทดลองได้	0.50	2
จะได้ดูตัวการ์ตูนไปด้วย	0.50	2
เป็นจุดสนใจในการดู	0.75	3
ชอบดารา	0.50	2
ให้เด็กแสดงออก / แสดงความสามารถ	6.50	26

ตารางที่ 26 (ต่อ)

เหตุผล	ร้อยละ	จำนวน
สอนคุณธรรมให้แก่เด็ก	0.50	2
ได้ดูเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์	0.75	3
ได้มีความรู้จากการ์ตูน	1.25	5
จะได้เข้าใจเด็กมากขึ้น	1.00	4
ชอบดูสัตว์โลก / ชีวิตสัตว์	0.75	3
ตอบได้ สนุก	0.50	2
ให้ประโยชน์	2.25	9
ได้ความรู้เรื่องสัตว์	1.00	4
ความรู้รอบตัว	1.00	4
ชอบวัฒนธรรมของญี่ปุ่น	0.50	2
ได้เรียนรู้ภาษาอังกฤษ	0.75	3
อยากมีความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์	0.50	2
ปัจจุบันหาประโยชน์จากการ์ตูนไม่ค่อยได้	0.50	2
เบื่อการ์ตูน	0.50	2
คลายเครียด	2.25	9
มีการแข่งขัน ได้ลุ้น	0.25	1
ได้รู้ทักษะกีฬา	0.50	2
มีการสอนข้อคิดต่าง ๆ	0.50	2
การ์ตูนปัจจุบันมีความรุนแรงไป	0.25	1
ทำให้เด็กเข้าใจง่ายขึ้น	0.25	1
ตลก และให้ความรู้	0.25	1
ตลก และสนุก	0.75	3
เบื่อคนพูด ให้การ์ตูนเป็นพิธีกร	0.25	1
ทำให้เด็กไม่เบื่อ / น่าสนใจ	0.75	3
ครอบครัวสามัคคีกัน	0.25	1
ได้ทันโลก / ทันเทคโนโลยี	00.75	3

ตารางที่ 26 (ต่อ)

เหตุผล	ร้อยละ	จำนวน
รายการของเด็กมีน้อย	0.25	1
ไม่ตอบ	2.00	8
รวม	100.00	400

จากตารางที่ 26 พบว่าเหตุผลที่กลุ่มตัวอย่างเลือกรูปแบบรายการโทรทัศน์ที่อยากชมมากที่สุดคือ มีความรู้เพิ่มขึ้น/ได้ความรู้ คิดเป็นร้อยละ 23.25 รองลงมาคือเพื่อความสนุก/สนุกสนาน คิดเป็นร้อยละ 14.50 และเพื่อความสนุกพร้อมทั้งได้ความรู้และสาระ คิดเป็นร้อยละ 7.75 ตามลำดับ

สำนักหอสมุด